

Eugenia
Busuioceanu

Scrisoare de departe

plesă în două părți

Personajele

MIHAI STAMATE, maistru, 50 de ani

DAN CORDUNEANU, inginer, 35 de ani

ADRIAN BRATU, inginer, 35 de ani

SIMONA ULMU, inginer, 35 de ani

VIRGIL CRISTEA, inginer, 35 de ani

PAUL MARDARE, inginer, 58 de ani

DUMITRU IVAȘCU, inginer, 50 de ani

VALERIU DOBRE (zis Dobrică), maistru, 40 de ani

PETRE UDREA, muncitor, 28 de ani

DELIA VELCESCU, asistentă medicală, 26 de ani

ANTON VIRGOLICI, inginer, consilier, 45 de ani

GEORGE CONSTANTINIU, director, 46 de ani

FIGARO, 42 de ani

GLAFIRA, 40 de ani

SCHUMAN, președintele comisiei de licitație, 50 de ani

DOI MEMBRI AI COMISIEI DE LICITAȚIE, 40—50 de ani

TELL MALHIAS, inginer la „Oil Company“, 40 de ani

DOI ITALIENI, reprezentanții firmei „Snom Progetti“

DOI JAPONEZI, reprezentanții firmei „Oyoda“

UN CURIER

Dat fiind numărul mare de personaje unii actori pot juca mai multe roluri.

(Imediat ce se stinge lumina, apar grăbiți în fața cortinei Corduneanu și Dobrică, căutându-l desperați pe Stamate.)

CORDUNEANU : Tovarășe Stamate !

DOBRICA : Tovarășe Stamate !

STAMATE *(făcindu-și apariția din partea cealaltă a scenei)* : Ce-i ?

CORDUNEANU : A bătut gongul !

STAMATE : Foarte bine. Jucăm piesa...

DOBRICA : Așa cum a scris-o autorul ?

STAMATE : Da... Povestea e adevărată. Doar de la noi o știe.

CORDUNEANU : E adevărată. Dar s-a petrecut cu ani în urmă.

DOBRICA : De-atunci, s-au schimbat multe...

CORDUNEANU : Te-am rugat să vorbești cu autorul...

STAMATE : Nu l-am găsit.

DOBRICA : Deci, nu mai e nimic de făcut...

STAMATE : Vă rog, fără panică ! Ne-am descurcat noi în situații mult mai grele. O să găsim o soluție și de data asta...

CORDUNEANU : Ce soluție ?

STAMATE : În fond, e vorba de final...

S-ajungem acolo, și-om vedea... Dați drumul spectacolului !

(Toți trei se retrag.)

Prolog

Acțiunea se petrece undeva în lume, într-o țară în curs de dezvoltare. Locul exact nu are importanță, deoarece în piesă e vorba despre un colectiv de români cu misiunea de a construi în străinătate o rafinărie de petrol. O misiune grea, de verificare a capacității constructorilor români, dar și prilej de înfruntări și confruntări de caractere, de ciocniri de opinii...

În fundal, imaginea unui oraș, seara ; firme luminoase, în diferite culori : „Telefunken“, „Bosch“, și, în centrul atenției, „Oil Company“. Zgomot de mașini, claxoane insistente.

În prim-plan, o sală de așteptare la reprezentanța firmei „Oil Company“ : câteva canapele, fotolii și măsuțe, iar pe pereți, reclame și grafice, toate legate de industria prelucrătoare de petrol. Pe măsuțe, scrumiere, pahare și sticle cu răcoritoare. Încăperea, spațioasă și elegantă, are mai multe uși, dintre care una spre sala de consiliu, unde se află comisia care conduce licitația pentru construirea rafinăriei.

În sala de așteptare, la o măsuță plasată la rampă — delegația română a Intreprinderii „Industrialexport“, formată din George Constantiniu, Anton Virgolici și Dan Corduneanu. În colțul opus, la altă măsuță, doi japonezi, care nu-și vorbesc, dar se vede că sînt și ei în așteptare, pentru că se uită la ceas și spre ușa care dă în sala de consiliu. Două dintre membrii delegației române, Constantiniu și Virgolici, așezînd calmul, stau în fotolii. Dan Corduneanu, în schimb, mai tînr decît el, se plîmbă agitat.

CORDUNEANU *(cu ochii spre ușă)* : De ce stau italienii ațîta ? Japonezii au ieșit după o jumătate de oră, noi, la fel.

CONSTANTINIU *(zimbînd)* : Așa-s italienii. Le place să vorbească mai mult. Să facă figuri de stil.

VIRGOLICI : În afaceri nu merge cu figuri de stil. Comisia cere răspunsuri concrete, soluții precise.

CORDUNEANU : Orice s-ar spune, italienii au o înclinație mai mare spre artă decît spre comerț.

CONSTANTINIU : Le place arta, dar se pricepe foarte bine și la comerț. Ei au construit aici prima rafinărie.

CORDUNEANU : Nu singuri, cu japonezii.

VIRGOLICI : Acum vor s-o construiască singuri, și nu-i exclus s-o facă.

CORDUNEANU : Noua rafinărie presupune o tehnică mult superioară celei vechi... Nici nu se compară.

VIRGOLICI : Nu-i subaprecia ! N-au stat nici ei pe loc.

CORDUNEANU *(impacientat)* : E posibil să cîștige italienii, licitația ?

VIRGOLICI : De ce nu ? Dar un concurent și mai de temut este firma japoneză „Oyoda“. În domeniul ăsta, japonezii sînt ași.

CORDUNEANU : Credeam că șansele noastre sînt mai mari...

CONSTANTINIU : Sînt. Dar finalul e greu de prevăzut...

(Un membru al comisiei de licitație trece spre sala de consiliu. În drum, salutată delegația română și pe cea japoneză.)

CORDUNEANU (lui Constantiniu): Aveți un antinevralgic ?
CONSTANTINIU (oferindu-i): Al . cite-lea azi ?
CORDUNEANU (după ce înghite pastila): Al patrulea.

(Apare un curier și se apropie de români.)

CURIERUL: Mister Virgolici la telefon. Romania.

VIRGOLICI: Mulțumesc! (După ce curierul pleacă, lui Constantiniu.) La minister sînt nerăbdători. Ce să le spun ?

CONSTANTINIU: Că ne apropiem de final. Probabil, încă astă-seară vom ști rezultatul.

VIRGOLICI: Și-n privința prețului ?

CONSTANTINIU: Răminem la cel stabilit.

(Virgolici schițează un gest de îndoială și iese. Corduneanu, din ce în ce mai agitat, se plimbă în jurul măsuței.)

CONSTANTINIU: Nu vrei să stai jos ?

CORDUNEANU: Nu! De s-ar termina odată! Albă sau neagră...

CONSTANTINIU: Așa-i cînd participi prima dată. Cu timpul, însă, te obișnuiești. În ocazii din astea, e nevoie de mult calm și de cap limpede.

(Japonezii, plictisiți, se îndreaptă spre ieșire, salutîndu-i pe români, după obiceiul lor, cu o plecăciune. Ies.)

CONSTANTINIU (zimbînd): Pînă și japonezii și-au pierdut răbdarea.

CORDUNEANU: N-am crezut că o licitație e mai greu de trecut decît un examen de doctorat.

CONSTANTINIU (zimbînd): Da. Teoretic, e mai simplu să demonstrezi. Practic... Ai văzut doar cite întrebări ne-au pus.

CORDUNEANU: Avalanșă: 113, în prima rundă, 60, în a doua, și 20, azi. Ne-au zăpăcit, nu alta. Mai ales președintele. Un chițibușar.

CONSTANTINIU: Toți membrii comisiei sînt mari specialiști.

CORDUNEANU: Mi-am dat seama. Școală americană. Experți.

CONSTANTINIU: Mai ales cînd e în joc o tranzacție ca asta. Cel mai greu e să te încadrezi în parametrii tehnici.

CORDUNEANU: Documentația noastră corespunde, cred, celor mai înalte exigențe tehnice.

CONSTANTINIU (zimbînd): Corespunde. Altfel, am fi fost eliminați încă din primul foc. Să concurezi cu 26 de firme, cite s-au prezentat în prima rundă, nu-i deloc ușor... Selecția a fost extrem de riguroasă, dacă în finală

am rămas numai trei. Asta nu-i un rezultat ?

CORDUNEANU: Dacă alții vor cîștiga licitația, drept să vă spun, nu mă încălzește deloc faptul c-am rămas pînă în finală.

(Intră Virgolici.)

VIRGOLICI: Ministerul ține foarte mult să contractăm lucrarea.

CORDUNEANU: Parcă noi... n-am vrea...

CONSTANTINIU: Cu cine ai vorbit ?

VIRGOLICI: Cu tovarășul ministru adjunct Damian. Mi-a dat să înțeleg că, dacă-i nevoie, putem face unele concesi...

CONSTANTINIU (enervat): Adică ?

VIRGOLICI (circumspect): Eventual, să mai reducem din preț.

CONSTANTINIU (apăsînd pe cuvinte): Să reducem din preț ?

VIRGOLICI: Puțin. Vreo cinci-zece milioane...

CONSTANTINIU (sculîndu-se în picioare): Cinci, zece milioane de dolari ? Asta-i puțin, la dumneata ? Nici nu mă gîndesc ! Eu sînt șeful delegației, și nu reduc un dolar. Cine are marfă bună trebuie să țină la preț. Asta o știu de la tata. Și, noi avem utilaje și instalații foarte bune. Putem face față oricărei concurențe.

CORDUNEANU: Tatăl dumneavoastră a lucrat în comerțul exterior ?

CONSTANTINIU: Nu ! Vindea în fiecare an cite un porc. Creștea doi : unul pentru noi, celălalt, pentru piață. Umbla cu el din iarmaroc în iarmaroc. Pînă nu obținea un preț bun, nu se lăsa...

VIRGOLICI: Aici nu-i vorba de un porc, ci de milioane.

CONSTANTINIU: Cu atît mai mult trebuie să ținem la preț.

(Trece alt membru al comisiei, salutîndu-i prietenos pe români.)

VIRGOLICI (încredîndu-se din nou că nu-l aude nimeni): Și dacă japonezii sau italienii oferă un preț mai mic, și pierdem lucrarea ?

CONSTANTINIU: Nu cred... M-am informat care le sînt partenerii.

VIRGOLICI: Nu crezi, dar nici sigur nu poți fi.

CONSTANTINIU: Bineînțeles, sigur nu pot să fiu. Legea cererii și a ofertei presupune un procent de hazard.

VIRGOLICI: Și cum ai să justifici la minister că n-ai vrut să previi acest hazard ?

CONSTANTINIU: Să-l previn, lucrînd în pierdere ? ! Oricine își dă seama de oscilațiile prețurilor pe piața mondială.

CORDUNEANU: Iar prețurile cresc, nu scad.

(*Virgolici se uită urit la Cordaneanu.*)

CONSTANTINIU : De ce te uiți urit la el ? Are dreptate. Prețurile cresc, nu scad. Cu ce să plătim partenerii externi, dacă nu înem seama de stihia pieței ? O lucrare ca asta nu se rezolvă în câteva luni.

VIRGOLICI : Participarea partenerilor externi este extrem de redusă, la noi...

CONSTANTINIU : Chiar și-n proporția asta redusă, e destul de greu. Dar mașinile, instalațiile noastre nu costă bani, muncă ? Cine-mi dă voie să le subapreciez valoarea ?

VIRGOLICI : Cred că exagerezi. Dar, mă rog... Eu mi-am făcut datoria, te-am prevenit. Din acest moment, îmi declin orice răspundere.

CONSTANTINIU : Faptul că-ți declini dumnăta răspunderea nu mă sperie. Dar, ca să nu zici că sînt încăpăținat, să vedem care este și părerea inginerului Cordaneanu. Crezi c-ar trebui într-adevăr să mai reducem din preț ?

CORDUNEANU : Nu ! Ar fi riscant.

VIRGOLICI (*lui Cordaneanu*) : Nici nu mă așteptam la altă părere din partea duminăle...

CORDUNEANU : De ce ? Vă închipuiți cumva că nu doresc și eu să ciștigăm licația ? Mai ales că am acumulat o anumită experiență...

VIRGOLICI (*malicios*) : Rămîne să valorificăm această experiență numai la noi acasă... E mai bine așa, nu ? Vă asigur că nimeni n-o să ne feliite pentru asta.

CONSTANTINIU : Dacă vom lura în deficiț, foloșesc cuiva felicitările ?

VIRGOLICI : Eu am datoria să informez exact ministerul. Vă dați seama...

CONSTANTINIU : Cine te oprește ? In-formează-l, dar exact, așa cum ai spus.

(*Virgolici iese.*)

CONSTANTINIU : Din cîte observ, nici pe dumnăta nu te prea simpatizează Virgolici.

CORDUNEANU : De mult, nu de-acum...

CONSTANTINIU : Zău ? N-am știut. Dar ce s-a întîmplat ?

CORDUNEANU : Mi-e lehamite să-mi aduc aminte. Credeți-mă, nu-mi face nici o plăcere să vorbesc despre asta, tovarășe director.

CONSTANTINIU : Atunci, lasă... (*Pauză.*)

CORDUNEANU : Dar să știți, orice s-ar întîmpla, am să fiu alături de dumnăneavoastră.

CONSTANTINIU : Îți mulțumesc ! Dar sînt în stare să mă apăr și singur. Numai, te rog, așază-te odată, omule ! Nu te mai frămînta atîta...

CORDUNEANU : Bine, m-așez. (*Se așază.*) Dumnăneavoastră-ați încheiat contractele și pentru celelalte rafinării ?

CONSTANTINIU : Pentru toate, cele pe care le-am construit pînă acum...

CORDUNEANU : Tatăl dumnăneavoastră, știe că lucrați în comerțul exterior ?

CONSTANTINIU : Cînd a aflat, s-a căm speriat. La despărțire, însă, mi-a spus : „Ai grijă, băiete ! Deschide bine ochii. Socotește de o sută, de o mie de ori pînă vinzi ceva. Că marfa asta care-o duci tu prin toate tirgurile lumii e averea țării”.

(*Întră Virgolici ; totodată din sala Consiliului ies cei doi reprezentanți ai firmei italiene „Snom Progetti”. Veseli, triumfători, se îndreaptă spre români : „Salute !”*)

CORDUNEANU (*după ce dă mîna cu ei*) : Ei, cum a fost ?

PRIMUL ITALIAN : Un successo extraordinario... *Signor Schuman*, președintele, este un *amico d'Italia*.

CORDUNEANU : Un amico ?

AL DOILEA ITALIAN : Si... Si. Un vecchio amico.

CORDUNEANU : Deci, v-ați aranjat.

ITALIENII (*dînd mereu din cap*) : Si... Si...

VIRGOLICI : Bravo !

PRIMUL ITALIAN : Grazie ! Voi siete i nostri fratelli.

CONSTANTINIU : Frate, frate, dar brînză-i pe bani.

ITALIENII (*iar dînd din cap*) : Si. Si. Grande concorrenza, grande...

PRIMUL ITALIAN : Dar românii nu su-pără la italieni.

VIRGOLICI (*ironic*) : Dimpotrivă, chiar ne bucură...

AL DOILEA ITALIAN : Scusate... Noi mergem *mangiare*.

VIRGOLICI : Poftă bună !

ITALIENII : Grazie ! Grazie ! (*Ies.*)

VIRGOLICI : Exact așa cum am prevă-zut !

CONSTANTINIU (*nervos*) : Nu se știe... Încă nu s-a dat rezultatul.

CORDUNEANU : Auzi, șmecherii ! (*Imi-tînd cu necaz.*) „Dar românii nu su-pără la italieni”.

CONSTANTINIU (*pufnînd în ris*) : „Nici italienii, la români”.

CORDUNEANU : Credeți că mai avem vreo șansă ?

CONSTANTINIU : De ce nu ?

VIRGOLICI : Ce Dumnezeu ! E clar. Ita-lienii au ciștigat...

(*Din sala de consiliu iese comisia : Schuman, președintele, inginerul Tell Malhias și alți doi membri ai comisiei. Membrii delegației române se ridică în picioare.*)

SCHUMAN : Ei, domnule Constantinău, v-ați mai gîndit ?

CONSTANTINIU : La ce, domnule președinte ?
 SCHUMAN : Ați putea să mai reduceți ceva din preț ?
 CONSTANTINIU : Nu, domnule președinte ! Am calculat totul cu mare atenție, să fie convenabil și pentru dumneavoastră, și pentru noi.
 SCHUMAN : Deci, asta-i ultimul dumneavoastră cuvânt ?
 CONSTANTINIU : Da !
 SCHUMAN (după ce schimbă priviri cu ceilalți membri ai comisiei) : Am studiat cu mare atenție oferta dumneavoastră. „Remarcabilă, prin soluțiile tehnice propuse... Dar prețul... (Gest de indoială.)
 CONSTANTINIU : Domnule președinte, asta-i situația. Oricum, noi vă mulțumim pentru cuvintele de laudă și pentru posibilitatea pe care ne-ați oferit-o de a ne afla la masa tratativelor, până la final. Sper să ne mai vedem...
 SCHUMAN (către unul dintre membrii comisiei) : Afișați rezultatul ! (Luindu-l pe Constantiniu pe după umeri.) Sigur o să ne mai vedem, domnule Constantiniu. Rafinăriile pe care le-ați construit în celelalte țări sînt de bună calitate. Am verificat...

TELL MALHIAS : Excelențe !
 SCHUMAN (stringindu-i mina lui Constantiniu) : Luați-o ! Avem încredere în voi...
 TELL MALHIAS : Mare încredere...
 CONSTANTINIU : Vă mulțumim !

(În timp ce membrii comisiei pleacă, pe un tablou electronic apar rezultatele :

1. „Industrialexport” — România : 1070 de puncte.
2. „Oyoda” — Japonia : 1050 de puncte.
3. „Snom Progetti” — Italia : 1043 de puncte.

Sosesc alergind italienii și japonezii, care privesc și ei rezultatele.)

PRIMUL ITALIAN (luindu-se, cu miinile de cap) : Impossibile ! Impossibile !
 AL DOILEA ITALIAN (la fel de afectat) : Un vero disastro.

(Japonezii, zimbînd reținut, se înclină în fața românilor, felicitîndu-i, apoi ies.)

PRIMUL ITALIAN (revenindu-și și dînd cu ochii de români) : Bravissimi ! (Și, îmbrățișîndu-l pe Constantiniu.) Voi siete i nostri fratelli ! (Românii rîd.)

CORTINA

PARTEA I

Biroul comandamentului de lucru al șantierului. O cameră mare, în care se află două mese, scaune, un fișet. La masa de ședințe stau Inginerii Simona Ulmu, Virgil Cristea, Paul Mardare, Adrian Bratu, Dumitru Ivașcu, muncitorul Petre Udrea și maistrul Valeriu Dobre (zis Dobrică) și Mihai Stamate, care e și organizatorul de partid al șantierului.

MARDARE (uitîndu-se la ceas) : Noului șef îi place să fie așteptat.

IVAȘCU : E și asta un mod de a-ți impune autoritatea. Mai ales cînd ai doar 35 de ani.

MARDARE : Dacă el, la 35 de ani, a ajuns șef de șantier, eu ar trebui să fiu ministru.

CRISTEA : De ce nu v-ați depus candidatura, tovarășe inginer ? Poate vă alegeau.

DOBRICĂ : Miniștrii nu sînt aleși, sînt numiți prin decret.

MARDARE : Da ! Ai dreptate, Dobrică, sînt numiți. Pe mine, cine să mă numească ? În schimb, pentru Corduneanu, care-i mai tînăr, s-a găsit cineva.

PETRE : Șef de șantier, nu ministru.

IVAȘCU : În orice caz, a fost numit în lipsa lui Virgolici.

SIMONA : De unde știți dumneavoastră ?
 IVAȘCU : Virgolici e de-o lună în R.F.G. Am dat ieri telefon la București.

MARDARE : Și-atunci, cine l-a numit ?

IVAȘCU : Probabil, George Constantiniu.
 MARDARE : Fără să se consulte cu Virgolici ? Doar el e coordonatorul lucrărilor șantierului.

CRISTEA : Constantiniu e director. Are acest drept.

IVAȘCU : Ceva nu-i în regulă. Dar, mă rog...

MARDARE : Lasă, dragă, să vedem ce „minune” ne-au trimis.

SIMONA : În facultate, Dan Corduneanu era eminent.

MARDARE (malitios) : Eminent ! Un cuvînt cam des folosit, mai ales cînd e vorba de tineri...

CRISTEA : Vă supără tinerii eminenți ?

MARDARE : Dacă s eminenți cu adevărat, nu. Dar cuvîntul s-a cam banalizat. Se folosește uneori și fără acoperire. De dragul muzicalității.

IVAȘCU : Are dreptate. Eu, unul, vă dau în scris că inginerul ăsta, oricît de eminent o fi fost el în facultate, aici n-o să facă mulți prici...

STAMATE : Vă gândiți la lipsa lui de experiență ?

IVAȘCU : Da ! Recunoaște și dumneata, tovarășe Stamate, că, la 35 de ani, e greu să stăpânești o construcție cu asta.

STAMATE : Fostul șef al șantierului avea aproape 60 de ani. Și, cu toate astea, experiența lui de viață nu ne-a ajutat prea mult.

DOBRICA : Dimpotrivă, ne-am cam împotmolit.

PETRE (*se duce la fereastră pentru a urmări sosirea noului șef*) : Rău de tot.

IVAȘCU : Recunosc că ne-am împotmolit. Dar, cel puțin, era un om cumsecade.

STAMATE : Cumsecade era, dar în țară construiseră blocuri, nu rafinării. Asta, apropo de principiul „omul potrivit la locul potrivit”.

IVAȘCU : Și credeți că inginerul Corduneanu e omul potrivit ?

STAMATE : Deocamdată, nu știm. Până la proba contrarie, însă, nu avem de ce să-l subapreciem.

SIMONA : Cu atât mai mult cu cât a urmat facultatea de construcții industriale, nu civile.

MARDARE : De la facultate la practică e o mare diferență, tovarășă Simona.

IVAȘCU : Deocamdată, de-o săptămână de când a venit, noul nostru șef e ca și inexistent.

STAMATE : Nu-i inexistent. În fiecare zi, de dimineața pînă seara, umblă pe șantier.

MARDARE : Umblă ! Și care-i folosul, dacă pînă acum n-a scos o vorbă ? ! Tace...

IVAȘCU : E și asta o tactică. Cînd nu pricepi mare lucru, faci pe misteriosul. Devii un fel de filozof.

SIMONA : N-ai crede că inginerul Corduneanu nu pricepe nimic...

IVAȘCU : Mă rog, ați fost colegi de facultate... E firesc să-l apărați. E chiar frumos din partea dumneavoastră.

SIMONA : N-o fac numai din colegialitate, ci și pentru că știu cît e de capabil.

MARDARE (*către Bratu*) : Și dumneata, tovarășe Bratu, ai fost coleg de facultate cu Dan Corduneanu, ați lucrat un timp împreună. Ce poți să ne spui ?

BRATU : Vă rog să faceți abstracție de faptul c-am fost colegi și-am lucrat împreună. Nu-mi cereți mie să-l caracterizez. N-am s-o fac nici acum, nici în viitor...

IVAȘCU (*cu subînțeles*) : Mda... Asta înseamnă...

BRATU : Nu-nseamnă nimic, tovarășe inginer Ivașcu !

IVAȘCU : Ian te uită... Lucrurile se complică...

STAMATE : Se complică doar datorită ostilității cu care-l întîmpinați unii din dumneavoastră.

IVAȘCU : Ostilitate ? ! N-am nimic cu el, tovarășe Stamate.

MARDARE : Nici eu.

IVAȘCU : Dacă vrei să știți adevărul, îngrijorarea mea provine dintr-un fel de compasiune profesională.

STAMATE (*zimbînd*) : Zău ? Așa se cheamă acum ?

IVAȘCU : Nicăieri nu-ți poți frînge gîtul mai ușor ca aici. E mai cinstit, cred, să-l avertizăm...

STAMATE : Credeam că-i mai cinstit să-l ajutăm...

IVAȘCU : Tot un ajutor e și ăsta. Decît să plece cu tinicheaua, după un an, mai bine să refuze de la început...

PETRE (*anunță*) : Vine ! (*Se repede să-și ocupe locul.*)

(*Încordarea așteptării se vede pe chipul fiecărui. Întră inginerul Corduneanu, care salută doar dînd din cap, un salut rece, după care se așază pe scaunul din capul mesei. Cu un aer preocupat, îi trece în revistă pe toți cei prezenți, dar continuă să tacă, fapt ce produce momente de și mai mare tensiune.*)

IVAȘCU (*rupînd primul tăcerea, i se adresează direct lui Corduneanu*) : Ei, ați reușit să vizitați tot șantierul ?

CORDUNEANU : Da.

IVAȘCU : V-ați convins, cred, că aici nu-i de glumit... Construirea unei asemenea rafinării e o treabă serioasă. (*Corduneanu tace.*) Nu știu dacă vă dați seama de amploarea acestei lucrări. Niște uzine-gigant, puse cap la cap, pe o întindere de 80 de hectare, asta va fi rafinăria. Un colos industrial, realizat prin colaborarea a peste două sute de întreprinderi.

MARDARE (*încurajat de verva lui Ivașcu*) : Numai pentru transportul mașinilor și al utilajelor, au fost necesare 50 de nave. Imense valori materiale.

IVAȘCU : Da. O tehnologie de mare complexitate, pe care foarte greu o poți stăpîni, mai ales cînd pornești cu ea la un drum atît de lung. Că, știți proverbul : „Socoteala de acasă nu se potrivește întotdeauna cu cea din tîrg”...

MARDARE : Apar fel de fel de complicații, de încurcături. Unele, inerente, altele, din vina celor care n-au fost în stare să le prevadă... Plus dificultățile care se ivesc în relațiile cu firmele străine... Plus adaptarea la noile condiții de viață și de climă...

IVAȘCU : Deșert, cît vezi cu ochii ! Pămîntul, pietros. Vara, temperatura se ridică la 50-60 de grade Celsius. Din martie pînă în noiembrie, nu s-a zărit

- pe cer un petec de nor. Apa se aduce de la distanțe mari și se depozitează în rezervoare. O bei gata clocotită.
- CORDUNEANU : Ați băut și dumneavoastră apă clocotită, tovarășe inginer Ivașcu ?
- IVAȘCU : Bineînțeles. De ce mă întrebați ?
- CORDUNEANU : Ca să-mi dau seama câte ore pe zi ați stat pe șantier... (Zimbete.)
- IVAȘCU : Ce vreți să insinuați ? Nu înțeleg.
- CORDUNEANU : Că s-a lucrat prost.
- IVAȘCU : Asta-i în loc de bună-ziua ? ! Frumos început, n-am ce zice.
- CORDUNEANU : Nu-i un început frumos... Dar n-am încotro. V-am convocat la o ședință de lucru, nu la una protocolară, cu zimbete și stringeri de mină de conveniență.
- MARDARE : Oricum, se cuvenea, cred, să cunoașteți mai întâi părerea noastră... Înainte de a trage concluzii...
- CORDUNEANU : Regret, dar nu mai am timp să ascult explicațiile, justificările dumneavoastră. M-am lămurit cum stau lucrurile...
- IVAȘCU (*malitios*) : Chiar v-ați lămurit ?
- CORDUNEANU : Da ! M-am lămurit. Lucrările de construcție sînt rămase în urmă. Nu ne încadrăm în graficul de execuție aprobat. Au și sosit din țară o multime de utilaje tehnologice, multă furnitură, care nu se pot monta. Trebuie luate măsuri imediate pentru accelerarea execuției, iar la obiectivele 3 și 4 să trecem la turnarea betoanelor în schimbul III. (*Pauză.*) M-am lămurit, de asemenea, și în privința dumneavoastră, tovarășe inginer Ivașcu. Și, dacă așteptați cumva să vă felicitez pentru felul cum ați muncit pînă acum, regret, dar nu pot s-o fac.
- IVAȘCU (*fierbînd*) : Să iau asta ca o admonestare directă la adresa mea ?
- CORDUNEANU : Exact. Directă și strict oficială. În sectorul dumneavoastră, lucrurile merg cel mai prost. Lipsă de organizare, de disciplină.
- IVAȘCU : De disciplină ?
- CORDUNEANU : Puțin spus... Se lucrează haotic, la întimplare, fără îndrumarea tehnică necesară... Absențe nemotivate... Și, asta din cauza dumneavoastră, care treceți doar în fugă pe șantier.
- IVAȘCU : Nu-i adevărat !
- CORDUNEANU : Am verificat, tovarășe inginer Ivașcu. În fiecare zi, la orele 12, vă retraceți, folosind ilegal mașinile șantierului, care vă transportă în oraș. Veți primi nota de plată pentru benzina pe care ați consumat-o. (*Intorcîndu-se spre Mardare.*) Și dumneavoastră, tovarășe inginer Mardare. Ce-i drept, o sumă mai mică. (*Reve-*
- nind la Ivașcu.*) Dealtfel, țin să vă anunț, tovarășe inginer Ivașcu, c-am și făcut o caracterizare a activității dumneavoastră, pe care am trimis-o la București, cu calificativul „incompetență profesională...” Urmează, deci, să vă întorceti în țară.
- IVAȘCU (*ridicîndu-se, nervos*) : Dumneata n-ai dreptul să mă trimiți în țară. Am să te reclam. În fond, sînt salariatul întreprinderii „Industrialexport”.
- CORDUNEANU : Sinteți liber să reclamați. Numai că, de realizarea obligațiilor contractuale răspund direct în fața conducerii.
- IVAȘCU : Asta-i o încercare de a mă intimida ?
- CORDUNEANU : Nu. Interesul nostru pentru export e o *realitate* pe care, din cite observ, dumneata al uitat-o. Eu n-am dreptul s-o uit.
- STAMATE (*cu subînțeles*) : Tovarășe inginer Corduneanu, nici noi n-am uitat-o. Toți răspundem în fața conducerii partidului. Chiar dacă, în cazul tovarășului inginer Ivașcu, avem de-a face cu o excepție...
- IVAȘCU : Va să zică, și dumneata, tovarășe Stamate. E clar... Nu-mi rămîne decît să mă retrag.
- CORDUNEANU : Chiar vă rog... Să ne putem continua munca.
- IVAȘCU : Bine, plec... Dar lucrurile nu vor rămîne așa... Destituirea asta ai s-o plătești scump, inginer Corduneanu.
- CORDUNEANU : Am s-o plătesc, dacă va fi nevoie... Sînt învățat să plătesc... (*Ivașcu iese trîntind ușa ; o pauză, în care unii se foiesc pe scaune, alții tușesc.*) A doua măsură : rămîne un singur post de inginer-șef, cel al lui Virgil Cristea. Celelalte trei se desființează...
- STAMATE : Unul l-ați și desființat — al inginerului Ivașcu.
- CORDUNEANU : Mai sînt două care trebuie desființate, și ele, urgent. Niște trepte birocratice, total ineficace. Conducerea șantierului trebuie să țină legătura cu inginerii, cu maeștrii șefi de sectoare, și mai ales cu muncitorii, direct, nu prin a doua mină, cum s-a procedat pînă acum.
- MARDARE (*sare*) : La București se știe de măsura asta ?
- CORDUNEANU : Nu ! Eu am hotărît... în urma concluziilor pe care le-am tras aici.
- MARDARE : De unul singur ?
- CORDUNEANU : Ca șef al șantierului, am dreptul...
- MARDARE : Și, noi ce facem ? (*Gest spre Bratu.*)
- BRATU (*lui Mardare*) : Vă rog, nu-mi purtați mie de grijă...

CORDUNEANU : Posturile de inginer-șef se transformă în diriginți de șantier. Veți răspunde de îndeplinirea sarcinilor direct pe teren, nu din birou. Dacă vă convine... Dacă nu, puteți demisiona. *(Se uită la Mardare.)*

MARDARE : Astea-s metode samavolnice !

CORDUNEANU : Samavolnice sau nu, vă rog să vă decideți. Rămâneți, sau vă procurăm bilet de avion ?

MARDARE *(congestionat la față)* : Rămân, dar să știi, inginer Corduneanu, am să cer la București să se facă o anchetă.

CORDUNEANU : Cereți ! Pină la anchetă, însă, sinteți obligați să vă încadrați în programul de lucru stabilit. *(Privindu-l insistent pe Bratu.)* Dumneata, tovarășe inginer Bratu, ai de făcut vreo obiecție ?

BRATU : N-am nici o obiecție.

CORDUNEANU : Deci, putem continua. Incepînd de azi, parcul de mașini se centralizează. Dimineața, după ce sînt transportați muncitorii pe șantier, mașinile intră în parc și nu pleacă nicăieri fără aprobarea mea. Gata cu plimbările !

DOBRICĂ *(nu se poate stăpîni)* : Asta-i o măsură foarte bună...

PETRE : Excepțională !

CORDUNEANU : Pentru aprovizionarea muncitorilor, se va deschide pe șantier un magazin alimentar.

DOBRICĂ *(și mai entuziasmat)* : Bravo, tovarășe inginer ! Oamenii or să se bucure. Nu-i așa ? *(Se uită în jur, cerînd confirmarea celorlalți. Stamate, Simona, Petre și Cristea zîmbesc. Mardare și Bratu, impasibili, nu schițează nici un gest.)*

CORDUNEANU : Și, ultima măsură : rezilierea contractului cu firma „Construction Company”. După cum știți, trebuie săpați cinci milioane de metri cubi de pămînt. De mutat un deal. Pină acum, s-au săpat mai puțin de un milion. În ritmul în care se lucrează, nu ne vom putea îndeplini obligațiile contractuale față de beneficiari.

PETRE : Nu știu ce Dumnezeu fac ! Se tirăsc ca melcul, tovarășe inginer. O zi-două pe săptămînă, muncesc... în rest...

CRISTEA : O colaborare total defectuoasă. Cine a fost oare cu ideea să-i luăm parteneri ?

CORDUNEANU : Inginerul Virgolici a încheiat contractul.

MARDARE : Nu credeți c-ar fi normal să-l consultați și pe el, înainte de a rezilia contractul ?

CORDUNEANU : Inginerul Virgolici nu-i în țară. Și, nu putem sta pe loc cu lucrările.

STAMATE : Aveți dreptate. Pe loc nu putem sta. Nu se pune problema să-l așteptăm pe inginerul Virgolici. Dar înlocuirea unui partener așa, dintr-o dată, creează mari perturbații... Din cîte știu, în momentul de față, România are și alte contracte externe, în afară de construirea acestei rafinării.

CORDUNEANU : E-adevărat. Avem obligații mari. Dar directorul Constantiniu a și aprobat ca ARCOM-ul să preia lucrările. *(Privindu-l pe Mardare.)* În ce-l privește pe inginerul Virgolici, nu eu am datoria să-l consult pe el, ci el va trebui să dea socoteală de ce firma n-a respectat clauzele contractului...

MARDARE *(insinuant)* : Din cîte știu, din partea Bucureștiului, Virgolici răspunde de acest șantier. A fost înlocuit ?

CORDUNEANU : Nu vă pot da informații precise. Și nu asta-i problema care mă preocupă pe mine acum. *(Scurtă pauză.)* În concluzie, țin să subliniez că nu voi îngădui nimănui să se abată de la programul stabilit. Pentru dumneavoastră, ca și pentru toți muncitorii, tehnicienii și inginerii care se află aici, respectarea cu strictețe a disciplinei este absolut obligatorie. Se impune din partea tuturor o mai mare responsabilitate. Într-un cuvînt, nu vă cer altceva decît să vă faceți datoria. Iar toți cei care au ajuns aici din întîmplare, /indiferent ai cui protejați sînt, vor fi expediați urgent acasă. Pentru plimbări în străinătate, statul nu plătește diurnă. Cu asta, am încheiat ședința. Puteți pleca...

(Mardare și Bratu se scoală ca arși și, după ce schițează un gest de salut formal, pleacă. Ceilalți, însă, nu se grăbesc.)

PETRE *(ridicîndu-se de pe scaun, rămîne pe loc)* : Mie mi-a plăcut ședința asta furtunoasă, tovarășe inginer. Și-n armată, la orice alarmă, saream primul...

(Rid toți.)

DOBRICĂ *(sculîndu-se și el)* : Ați fost extraordinari ! Ca directorul nostru de la „Grivița”. „Generalul”, îi spunem noi...

PETRE : Și nea Stamate e tot de la „Grivița”.

CORDUNEANU *(zîbind)* : Știu.

PETRE : Cei de aici ne spun „trio «Grivița»”. *(Pauză.)* Pe noi, cei de la „Grivița”, vă puteți bizui, tovarășe inginer... Nouă ne place munca, iar disciplina nu ne sperie.

STAMATE *(zîbind)* : Pe unii, însă, i-ați speriat rău, în ședința de azi.

SIMONEANU : O să le treacă...
DOBRICĂ : Știi, ședința de azi aș ase-
măna cu o ploaie torențială, după
o secetă. Apa te izbește, te biciuie, dar
pământul rodește...

SIMONA : Frumos spus...

STAMATE : Dobrică are o fire de poet,
e un entuziast. (*Către Corduneanu.*)

Știi, probabil, că el este și inventa-
torul răcitoarelor cu țevi, cu aripioare.

CORDUNEANU : Știu. O invenție foarte
importantă.

PETRE : De milioane... Nu la figurat, ci
concret.

STAMATE : Ei, da ! Cu răcitoarele as-
tea cu aripioare a zburat Dobrică prin
lume... În Pakistan, în Siria, în Tur-
cia, în India. Cu ele a ajuns și aici.
Dealtfel, unde apare Dobrică, apar și
aripioarele, adică excesul lui de en-
tuziasm.

DOBRICĂ : Lasă, nea Stamate, că nu de
excesul meu de entuziasm e vorba.
Recunoaște că era nevoie de-o coti-
tură.

STAMATE : Recunosc, chiar dacă asupra
cotiturii ăsteia am de făcut unele
obiecții.

CORDUNEANU : Nu sințeti de acord cu
măsurile pe care le-am luat, tovarășe
Stamate ?

STAMATE : Măsurile sînt bune... Chiar
foarte bune.

CORDUNEANU : Atunci ?

STAMATE (*zimbînd*) : Se puteau comu-
nica, cred, altfel. Tonul a fost cam
dur... Colegii dumneavoastră sînt sen-
sibili...

CORDUNEANU : Tovarășe Stamate, acum
n-am timp să menajez sensibilitățile
colegilor mei...

CRISTEA : Dușul ăsta nu le strică. Prea
au fost menajați... Și, rezultatul l-ați
văzut.

SIMONA : Asta-i Dan ! Nici cu profeso-
rii, la facultate, n-a știut să fie dip-
loamat. Norocul lui, că știa carte.
Erau obligați să-i dea nota maximă.

STAMATE : Și aici colegii dau note, fac
aprecieri, caracterizări. Dar le închid
în plicuri și le expediază la București.
La rubrica : „note informative“.

CORDUNEANU : N-au decît ! Eu îmi
văd de treabă.

STAMATE (*cald*) : Ei, tovarășe inginer,
mă pricep mai bine ca dumneata la
oameni. Cineva lansase ideea că, în
străinătate, oamenii se schimbă... de-
vin alfel. Eu cred că rămîn aceiași.
Trăsăturile pozitive sau negative pe
care le au în țară le duc cu ei și-n
străinătate. Cei care poartă în traistă
sămînța discordiei n-o aruncă la gra-
niță. Dimpotrivă... În străinătate, de-
vin și mai fertili. Polițe vechi, care
nu s-au plătit acasă, se plătesc aici,
la mii de kilometri distanță. Nici nu
vă puteți imagina cită bătaie de cap

ne dau... (*Pauză.*) Să sperăm, însă,
c-o să ne descurcăm și de data asta.
(*Lui Dobrică și lui Petre*) Hai, băieți !
CRISTEA : Vin și eu.

(*Pleacă toți, în afară de Simona și de
Corduneanu.*)

CORDUNEANU : În sfîrșit, putem sta și
noi de vorbă... Mă bucur, Simona, că
vom lucra împreună.

SIMONA : Și eu, Dane. Ce întîmplare, să
ne întîlnim tocmăi aici !

CORDUNEANU : Viața e plină de ciu-
dățenii...

SIMONA : Sînt 12 ani de cînd am ter-
minat facultatea ! Și-n țară nu ne-am
văzut...

CORDUNEANU : Acum pot să-ți spun...
Mare greșeală am făcut...

SIMONA : Lasă, Dane... Există un des-
tin...

CORDUNEANU : Un destin de care nu-
mai eu sînt vinovat...

SIMONA : Nu spune asta. Fiecare își are
partea lui de vină.

CORDUNEANU : N-am să mi-o iert ni-
ciodată. Dealtfel, nici nu trecuse un
an și mi-am dat seama...

SIMONA : Zău, ce rost mai are ?

CORDUNEANU : Ai dreptate. Iartă-mă !
Ai avut și tu destule necazuri.

SIMONA : Mari.

CORDUNEANU : Am aflat de soțul tău.
Cum s-a întîmplat ?

SIMONA : Un accident stupid. Nici acum,
după patru ani, nu mi-am revenit.

CORDUNEANU : Cred... Copii ați avut ?

SIMONA : Nu. Și îmi pare foarte rău.
Tu ?

CORDUNEANU : O fată.³

SIMONA : Drăguță ?

CORDUNEANU : Frumoasă. În sfîrșit...

SIMONA (*după o pauză*) : Dane, ce-i în-
tre tine și Bratu ?

CORDUNEANU : Un conflict mai vechi.
Ca un vis urît, pe care vrei să-l uiți...

SIMONA : Și, cînd mă gîndesc ce prie-
teni buni am fost toți trei, în facul-
tate ! Unii ne invidiau. (*Corduneanu
tace.*) Nu pot să-nțeleg. Ce s-a putut
întîmpla între voi ?

CORDUNEANU : Una-i facultatea, alta-i
viața. Oamenii se schimbă... (*În apa-
rență, fără nici o legătură.*) Simona,
sper să nu mă pizmuești și tu că
sînt șef de șantier.

SIMONA : Ce-ți veni ? ! Dimpotrivă, mă
bucur. Ai fost și rămi cel mai bun
dintre noi. Și sînt sigură că lucrurile,
aici, au să meargă bine.

CORDUNEANU : Ai să m-ajuti ?

SIMONA : Bineînțeles ! Contează pe mi-
ne, Dane.

*

(*Se stinge lumina. Cînd se reaprinde,
în biroul comandamentului de lucru al*

șantierului se află numai Corduneanu și Stamate.)

(Apare pe ușă un bărbat elegant, cu mustăcioară, Figaro.)

CORDUNEANU (*plimbându-se nervos*): Nu înțeleg cum au ajuns aici oameni care nu au nimic comun cu munca șantierului.

STAMATE: Ba eu înțeleg, tovarășe inginer. Cu munca șantierului n-au nimic comun, în schimb au relații. Există, să știți, un angrenaj întreg al relațiilor, mai bine zis al aranjamentelor. Neoficial. Lucrează clandestin, dar cu randament.

CORDUNEANU: Un angrenaj?

STAMATE: Da. Sunt unii care-și dedică întreaga lor energie cercetării schemelor, mai ales a personalului care lucrează în comerțul exterior. Caută, și până la urmă găsesc: un văr primar sau de-al doilea, șef de sector; un unchi, un cuseru sau vreun naș, șef de serviciu; un prieten, pe post de director, om sensibil la cadouri scumpe. Uneori, cadourile ajung și mai sus, până în minister. Și uite așa, cu acte în regulă, paraziții noștri trec și ei granița...

CORDUNEANU: Bine, dar n-au nici o calificare! Nu știu să facă nimic... Unii sînt aici de citeva luni; ce-au făcut între timp?

STAMATE: Până la urmă, și-au găsit totuși o „ocupatie”: au devenit un fel de „observatori”. Scriu aproape zilnic, în țară, reclamații. Semnate sau anonime.

CORDUNEANU: Cum, tot ei reclamă?

STAMATE: Tot. Și, cum reclamațiile trebuie și ele cercetate, ne trezim aici cu o armată de inspectori. La fel de neproductivi. Pe șantier nu-i vezi. În schimb, trec pe la birouri. Și acolo, tot pe fugă. Că, de regulă, după cum am observat eu, tovarășii sînt „edificați”, încă de la București, de partea cui este „dreptatea”. La noi vin numai să tragă concluziile, adică să împrăstie în dreapta și-n stînga avertismente severe. Nu chiulangiii sînt avertizați. Nu! Dimpotrivă. Oamenii cei mai capabili. După care, tovarășii inspectori se deconectează. O treabă ca asta cere odihnă. Drept pentru care se organizează, ad-hoc, excursii... De excursiile astea se ocupa inginerul Ivașcu. (*Cu surîsul lui ironic*). Acum o să trebuiască să desemnați pe altcineva.

CORDUNEANU: Cum? Pentru distracția inspectorilor, să scot un inginer din producție? Nu, tovarășe Stamate, asta n-o să se mai întîmple. Fac eu curățenie...

STAMATE (*rizind*): Și încă ce curățenie! Vorba lui Petre: „Nu cu mătura, ci cu măturoidul”.

FIGARO (*după ce face o reverență, ca un artist pe scenă*): Să trăiți, tovarăși!

STAMATE (*lui Corduneanu, stăpinindu-se cu greu să nu izbucnească în ris*): El este tovarășul... Figaro.

FIGARO (*cu un aer important*): Da, eu sînt! Am auzit că vreți să mă cunoașteți personal. Și-am venit să-mi depun, la rindu-mi, omagiile. E o onoare, nu?

CORDUNEANU (*prins pentru un moment de joc*): Reciprocă. Ardeam chiar de dorința de a vă cunoaște, tovarășe Figaro.

FIGARO (*degațat*): Atunci e bine... Permiteți să mă așez?

CORDUNEANU (*izbucnind*): Nu!

FIGARO (*surprins, dar recăpătându-și imediat stăpînirea de sine*): Mă rog, cum doriți...

CORDUNEANU (*dezlănțuit*): Numele și profesia dumitale!

FIGARO: Numele meu pe buletin este Gogu Spălățelu. Aici, însă, mi se spune Figaro.

CORDUNEANU: Deci, Figaro e pseudonim?

FIGARO: Da... Știți, după opera aia cu bărbierul. Figaro e un om de treabă, care-i împacă și pe părinți și pe tineri. Și totul se termină cu bine. În final, aplauze...

CORDUNEANU: Asta, pe scenă. Pe șantier, însă, rolul dumitale n-o să se termine cu aplauze, tovarășe Spălățelu. Asta ți-o garantez.

FIGARO: Păcat, tovarășe șef. Că eu am voce... N-am școală, ce-i drept, dar am un talent... cum se zice...

STAMATE: Nativ.

FIGARO: Exact. Mi-a mai spus mie cineva vorba asta...

CORDUNEANU (*pe ton ridicat*): Te-am întrebat ce meserie ai... Și nu mi-ai răspuns.

FIGARO: Frizer...

CORDUNEANU (*fierbind*): Frizer?!

FIGARO: De lux, tovarășe șef, nu de cooperativă. Am lucrat la „Lido”, la „Intercontinental”... În cariera mea, am tuns și am ras persoane importante. Și corpul diplomatic, tot la mine se tunde, că eu folosesc metode occidentale...

CORDUNEANU (*bătînd cu pumnul în masă*): Și ce cauți dumneata aici, pe post de sudor?

FIGARO (*descurcăreț*): Eu n-am cerut să lucrez ca sudor. Dar, dacă acolo s-a ivit un post liber, ce era să fac?

CORDUNEANU (*ironic*): Ai fi meritat deci un post mai bun?

FIGARO (*generos*): N-are importanță...

CORDUNEANU : Ba are... Ai auzit cum-
va de zicala : „Omul potrivit la locul
potrivit“ ?

FIGARO : Parcă... Dar nu-mi aduc amin-
te cui aparține.

CORDUNEANU : Poporului...

FIGARO (*plăcut surprins*) : Ian te uită !

STAMATE : Tovarășe Spălățelu, de ce
n-ai rămas în țară, să-ți faci mese-
ria ? Ca frizer de lux, încasai bacșiș
gras, așa-i ?

FIGARO : Da... Mă descurcam binișor.
Dar, știți cum este... Fiecare om, cu
meteahna lui. De mic copil, am visat
să cunosc lumea, să călătoresc...

CORDUNEANU : Numai că noi n-am ve-
nit aici în excursie. Am venit să mun-
cim. Și, pentru asta, statul plătește
diurnă.

FIGARO (*prompt*) : Să-i dea Dumnezeu
statului sănătate, că eu sint mulțumit
de diurnă...

CORDUNEANU : Asta mai lipsea, să nu
fii mulțumit !

STAMATE : Nu cumva în țară ciștigai
mai bine ?

FIGARO : Mult mai bine ! Nici nu se
compară...

CORDUNEANU : Ei, nu, că asta-i prea
de tot ! Va să zică, te afli aici cu pre-
țul unor sacrificii materiale. Scuză-ne,
n-am știut...

FIGARO : Nu face nimic ! Că eu nu sint
materialist, ca alții...

CORDUNEANU (*răstit*) : În schimb, eu
țin să am pe șantier sudori calificați,
nu frizeri... De mine, să nu te mai
văd pe-aici. Pleci acasă ! Înțelegi ?

FIGARO (*desperat*) : Tovarășe șef, înțe-
leg... Ca sudor, nu sint bun. N-am
aplicație. Dar, mai acordați-mi o șan-
să. Vă rog...

CORDUNEANU (*amuzat*) : Ce șansă ?
Să-ți deschizi aici o frizerie ?

FIGARO : Nu, tovarășe șef, că eu am
conștiință, să știți. Cu capitaliștii n-am
treabă... Ei, cu ale lor, noi, cu ale
noastre...

CORDUNEANU : Și-atunci ?

FIGARO : Ați putea să mă încadrați pe
post de translator. Cunosc la perfec-
ție franceza, germana, engleza. Rup
cite ceva și pe rusește. Sint poliglot.

CORDUNEANU : Zău ?

FIGARO : Dau examen, dacă vreți...

STAMATE (*amuzat*) : Lăsați-l, tovarășe
inginer, să vedem ce știe.

CORDUNEANU : Ei, hai, dă-i drumul,
poliglotule !

FIGARO (*va pronunța stilcît cîteva ex-
presii în fiecare limbă. Cu importan-
ță, dregindu-și glasul*) : *En français :
Asseyez vous. Je suis enchanté.*

CORDUNEANU (*il întrerupe*) : *Je suis
moins enchanté.*

FIGARO : *Je voyage.*

CORDUNEANU : *Mais le voyage finira
bientôt.*

FIGARO (*neînțelegind, continuă cu elan*):
Acum, o iau puțin spre Germania.

CORDUNEANU : Ia-o, numai ai grijă să
nu te împiedci.

FIGARO (*stăpîn pe situație, își dă dru-
mul*) : *Bitte, jawohl, danke, schön,
schnell !*

CORDUNEANU : Da. Repede, cît mai re-
pede, că n-avem timp. Dar de cuvîn-
tul *arbeiten*, ai auzit ?

FIGARO (*concentrîndu-se*) : *Arbeiten !*
Nu ! Momentan, am un lapsus. Dar
o să-mi aduc aminte...

CORDUNEANU : Sigur ! O s-avem noi
grijă să-ți aduci aminte. Înseamnă „a
munci“.

FIGARO : Da ? Interesant... Acum, cu
permisiunea dumneavoastră, o să fac
o escală în Marea Britanie, unde
mă simt, să știți, ca acasă...

CORDUNEANU : Atunci, de ce naiba nu
te-ai dus în Anglia ?

FIGARO (*cu nostalgie*) : Ei, m-aș fi dus
eu, dacă rafinăria asta am fi con-
struit-o în Anglia... Acolo n-aș fi avut
probleme, tovarășe șef. Că-n limba
engleză sint mare specialist...

CORDUNEANU (*zîmbind*) : Chiar așa ?

FIGARO : Cine m-aude, jură că sint en-
glez sadea.

CORDUNEANU : Mă rog, dă-i drumu'...

FIGARO (*încercînd să pară englez sa-
dea*) : *How do you do ? (Corduneanu
și Stamate îl urmăresc, amuzîndu-se.)
I'm glad to meet you...*

CORDUNEANU : *I'm not.*

FIGARO : *Thank you, lady.*

CORDUNEANU : Dar expresia „*Time is
money*“, știi ce-nseamnă ?

FIGARO (*descumpănit, renunță la poza
de aristocrat englez*) : Ei, fir-ar să fie,
iar am un lapsus ! Dacă nu cumva
Glaful, nevastă-mea, o fi rupt vreo
filă din dicționar. Că are obiceiul ăsta.
Dar o pun eu la punct...

CORDUNEANU : Pină atunci, o să-ți tra-
duc eu. „*Time is money*“ înseamnă
„Timpul costă bani“. În concluzie, to-
varășe Spălățelu, eu îți zic *bye-bye*.

FIGARO : Adică, la revedere ?

CORDUNEANU : Exact. La revedere.
Plec urgent acasă. Bilet îți procurăm
noi.

FIGARO : Să plec acasă ?

STAMATE (*rizînd*) : Da ! La originea cea
adevărată. Că treaba cu „englez sa-
dea“ nu ține, tovarășe Spălățelu.

FIGARO (*se apropie și, pe un ton confi-
dențial*) : Probabil nu știți, tovarăși,
cine m-a trimis pe mine aici ?

CORDUNEANU (*revenind la tonul lui
aspru*) : Nici nu vreau să știu. Oricine
ar fi, nu mă interesează.

FIGARO : Păcat că nu vă interesează.
E un om important. S-ar putea să aveți
mari neplăceri.

CORDUNEANU (*furios*) : Îndrăznești să
mă ameninți ?

FIGARO : Nu vă ameninț... Vă avertizez.

Mai ales că Glafira, nevastă-mea...

CORDUNEANU (*sculindu-se de pe scaun, în culmea miniei*) : Ieși afară ! Imediat ! Afară !

FIGARO (*mergînd de-a-nădăratele spre ușă*) : Ies, tovarășe șef. Numai să nu regretați. (*Din ușă, cu obrăznicia care-l caracterizează*). Bye-bye, pe curînd, tovarăși ! (*Se izbește de Delia, care intră ca o furtună*.)

CORDUNEANU (*încă aprins, privind în urma lui Figaro*) : Canalia ! (*Dînd cu ochii de Delia*). Dumneata ?

STAMATE (*intervine, ca nu cumva Corduneanu să-și descarce furia pe ea*) : Dînsa este tovarășa Velcescu, asistentă noastră medicală. (*Deliei*.) Ce-i, Delia ?

DELIA (*pornită și ea, trage aer în piept, ca pentru un drum lung*) : Am venit și eu, pentru că am dreptul, cred, să vin, chiar dacă nu m-ați chemat încă, vă rog însă să mă lăsați să vorbesc. să spun tot, dar să nu-mi puneți nici o întrebare, să nu mă întrerupeți, că eu sînt o fire emotivă, și dacă mă întrerupe cineva îmi pierd șirul, de fapt, mă pierd de tot... (*Trăgînd din nou aer în piept și turuînd fără punct și virgulă*.) Tovarășe inginer, am auzit că trimiteți oamenii în țară cu toroipaul.

CORDUNEANU : Cu ce ?

DELIA (*îi face semn să n-o întrerupă și continuă*) : În dreptul cuvîntului „toroipan“, în „Dicționarul limbii române moderne“, scrie : „băt, noduros, mai gros la un capăt, ciomag, măciucă, bită“ și mai scrie : „cu forță“. Dacă vreți, cu oricare din aceste obiecte mă puteți trimite și pe mine înapoi în țară. Nu mă supăr. Că eu îmi iubesc țara, numai să aveți în vedere că răspund de sănătatea românilor.

STAMATE (*rizînd*) : De douăzeci și două de milioane ?

DELIA (*semn să n-o mai întrerupă*) : Nu chiar douăzeci și două de milioane, dar am pe șantier peste două mii de români, și-mi ajung. Că aici se pot ivi fel de fel de cazuri, cum a fost cel cu scorpionul, de astă-primăvară, cînd n-apucasem încă să ne mutăm în blocuri, locuiam în barăci, și pe un muncitor de-al nostru l-a înțepat un scorpion, care după trei ore corpul se făcuse negru, al muncitorului, nu al scorpionului. Temperatura, peste 40 de grade. I-am făcut repede injecții cu ser, dar chiar și sub influența serului diferite părți din corp paralizau, adică mîinile, picioarele... Că veninul scorpionului atacă centrul nervoși, lucru pe care dumneavoastră n-aveți de unde să-l știți, deoarece la noi în țară nu sînt scorpion, numai în străinătate, pieri-le-ar urma, că eu am crezut că înnebunesc, de fapt asta s-a și

întimplat pînă antidotul și-a făcut efectul și l-am salvat. (*Trage din nou aer în piept*.) În noaptea aceea, am dat foc barăcilor, că nu poți ști unde se ascund larvele scorpionilor. A fost o noapte de pomină...

STAMATE : „Noaptea sfîntului Bartolomeu“, i-au spus băieții.

DELIA (*supărată c-a fost întreruptă*) : Nu știu care sfînt, că mie, să știți, nu-mi arde de glumă, că misiunea mea aici este să mă ocup de sănătatea fiecărui tovarăș în parte. Unul suferă de inimă, altul cu stomacul. Mă țin mereu de ei.

STAMATE (*rizînd*) : Scai, nu alta...

DELIA (*semn să n-o mai întrerupă*) : Dar ce folos, că lor, tovarășilor, nici nu le pasă, deși eu tremur pentru fiecare om în parte, nu cumva să se îmbolnăvească. Chiar dacă unii oameni mă ironizează, n-au decît. Numai să fie sănătoși. Dar pentru asta trebuie să m-asculte. Să inghită ce le spun eu... Dar sînt tovarăși care nu țin seama de indicațiile mele. Chiar tovarășul Stamate, și nu-nțeleg de ce tocmai partidul se comportă așa... (*Stamate vrea să spună ceva, dar ea îl oprește, făcîndu-i semn cu mîna*.) Că tot tovarășul Stamate, adică partidul, ne învață să fim disciplinați. (*Trage repede aer în piept și continuă, tot așa, fără punct și fără virgulă*.) Și, dacă e să ne facem datoria, atunci să mă lăsați și pe mine să mi-o fac. Pe dumneavoastră, tovarășe inginer Corduneanu, trebuie să vă consult, să vă iau tensiunea, să vă fac o fișă medicală, adică să cunosc suferințele pe care le-ați avut în trecut și cele care le-aveți acum, că oricît de mare șef ați fi, de sănătatea dumneavoastră răspund eu... direct... cu capul... Mai ales că, din cîte m-am informat, nu aveți o inimă bună (*observînd figurile celor doi*), adică vreau să spun că în antecedentele dumneavoastră medicale ați avut un preinfarct, și din punct de vedere științific, ca și practic, că s-au mai văzut cazuri, urmează infarctul. Or, eu vreau să pun stavilă infarctului, și-o s-o fac, să știți, chiar dacă dumneavoastră vreți sau nu vreți, că așa sînt eu, cînd îmi pun în gînd ceva... (*Răsuflînd ușurat*.) Gata ! Am terminat ce-aveam de spus.

(*Dezarmați, Corduneanu și Stamate rid; lumina se stinge*.)

★

(*Același birou al comandamentului de lucru al șantierului, în care se află, decamdată, Virgil Cristea, Paul Mardare, Adrian Bratu, Simona Ulmu, Petre Udrea, Dobrică și Stamate. După cîteva clipe,*

apare și Corduneanu; înainte de a se așeza, se uită la ceas.)

CORDUNEANU : Scopul ședinței operative de azi sînt reactoarele, care în maximum o săptămînă trebuie montate.

MARDARE : Trebuie. Dar cum le-aducem ? Unul are 149 de tone, celălalt, 136 de tone... Podurile sînt vechi. Făcute să treacă mortul pe ele, nu cu greutate de sute de tone.

CORDUNEANU : Și ce propui, tovarășe inginer Mardare ?

MARDARE : Să construim alte poduri...

VOCE : Aoleu !

(Se aud murmure.)

MARDARE : Știu, costă mult...

STAMATE : Enorm ! Plus timpul. Șase poduri nu se construiesc cît ai bate din palme.

CORDUNEANU : Bineînțeles. Asta ne-ar da peste cap tot planul...

MARDARE : Altă soluție nu există. Ați văzut doar, pînă și localnicii spun că podurile nu rezistă.

CORDUNEANU : Dumneata, tovarășe Bratu, ce zici ?

BRATU : Am scris o notă în acest sens. Am expus motivele pentru care trecerea reactoarelor peste podurile existente este imposibilă. Asta, în urma documentării pe care am făcut-o...

CORDUNEANU : Motivația am văzut-o. Dar nu de motivații am eu nevoie, ci de o soluție, pe care trebuie s-o găsim.

MARDARE : Domnule, dumneata și cînd vezi că e negru, spui că-i alb. De cînd ai venit aici, asta aud mereu : trebuie, trebuie...

CORDUNEANU : Ei da, o soluție trebuie să găsim.

BRATU : Există și posibilitatea de a face un ocol de 20 de kilometri.

DOBRICĂ : Cu trailărul ? Pe-o căldură ca asta, de peste 50 de grade ? ! Transportăm reactoare, nu saci cu cartofi.

BRATU : Și, dacă se rupe vreun pod ? Pericolul e tot atît de mare.

CORDUNEANU : Tovarăși, științific, ar exista totuși o soluție...

MARDARE : Științific ? Experiențele se fac în laborator, nu direct în producție. Aici n-avem stație-pilot.

CORDUNEANU : Există și teorii verificate. Rămîne doar să le aplicăm la situația noastră concretă. Adică, să calculăm viteza cu care trailărul poate trece peste un pod fără a-l solicita prea mult. Să rezolvăm ecuația vitezei/greutate.

MARDARE : Pe hîrtie, multe se pot calcula... Nu uita însă că sînt șase poduri. Să zicem că două, sau chiar cinci

din ele, rezistă. Și tocmai cînd ajungi la ultimul, care e și cel mai slab, se rupe... „Risc” — e puțin spus. Asta-i curată nebunie...

(O pauză mai lungă, de oarecare durată.)

SIMONA : Eu cred în soluția propusă de inginerul Corduneanu...

CRISTEA : Și eu. Dealtfel, tot ce facem aici e știință aplicată, iar școala românească de matematică e recunoscută în toată lumea. N-o să reușim să facem calculele ?

MARDARE : Mă rog, cine se simte în stare...

SIMONA *(spre Bratu)* : Adriane, vrei să ne ajuți și tu ? Ești un bun matematician.

BRATU : Dacă-i nevoie de mine...

STAMATE : E nevoie, tovarășe inginer Bratu.

BRATU : Vă ajut, dar nu garantez că vom reuși.

CORDUNEANU : Trebuie să reușim !

DOBRICĂ *(lui Corduneanu)* : Tovarășe inginer, de reactoare mă ocup eu...

PETRE : Iar eu, ținînd seama de dificultatea cursei, mă ofer să fiu șofer pe trailăr...

CORDUNEANU : Vă mulțumesc, tovarăși.

MARDARE : Mie să nu mi-o luați în nume de rău, dar nu vă pot ajuta cu nimic. Am depășit de mult vîrsta poezilor cu balauri și feți-frumoși.

(Timp de un minut, lumina scade ; totuși, la masa de lucru se disting cei angajați în rezolvarea acestei complicate probleme de matematică. Cînd lumina revine la intensitatea obișnuită, în birou se află Corduneanu, cu un post de radio-emisie-recepție pe masă, iar în jurul lui, Simona, Mardare, Bratu, Stamate și Delia, îmbrăcată în halat alb, cu o bonetă pe cap și cu o trusă medicală pe umăr.)

CORDUNEANU *(prin radio)* : Cristea, ești la post ?

VOCEA LUI CRISTEA : Da ! Sînt la post.

CORDUNEANU : Petre, cum te simți ?

VOCEA LUI PETRE : Excelent, tovarășe inginer.

DELIA *(către Corduneanu)* : Minte ! Dimineată avea pulsul accelerat.

CORDUNEANU *(prin radio)* : Auzi, Petre, că ți-e pulsul accelerat.

VOCEA LUI PETRE : Asta se-ntîmplă numai cînd e Delia lingă mine. *(Rise-te.)*

CORDUNEANU *(prin radio)* : Dobrică, atenție la unghiul de înclinare !

VOCEA LUI DOBRICĂ : N-aveți grijă, tovarășe inginer.

(Se aud zgomote.)

CORDUNEANU (prin radio): Cristea, ce s-aude acolo?

VOCEA LUI CRISTEA: Avem spectatori. Localnicii au venit c-un aparat de filmat.

CORDUNEANU (prin radio): Asta ne mai lipsea! Ai grijă, nu cumva să intre vreunul pe traseu.

VOCEA LUI CRISTEA: Am o echipă de ordine. Nu vă fie teamă.

CORDUNEANU (controlînd ceasul, comandă): Atenție, băieți! Fiți gata... Porniți!

STAMATE (emoționat): Acum e acum! SIMONA (agitată și ea): Și capul ăsta, mă doare de-mi plesnește...

DELIA: Ce vreți să luați? Un antinevralgic sau un algocalmin?

SIMONA: Indiferent... Că tot n-o să-mi treacă.

CORDUNEANU (prin radio): Cristea! (Nici un răspuns.) Cristea!

VOCEA LUI CRISTEA: Am intrat pe primul pod.

(Momente de tensiune.)

CORDUNEANU (cu ochii la ceas): Dumnezeule! Cîteodată, un minut...

BRATU (nervos): Sint bolnav de inimă. Cestiile astea mă dau peste cap...

MARDARE (cu o emoție pe care vrea să și-o ascundă, deși stă și el cu ochii pe ceas): Totul e să știi să-ți stăpânești nervii.

BRATU: Dumneata ți-i stăpînești?

MARDARE: Nu!

(Toți așteaptă cu emoție primul rezultat. Delia a rămas cu antinevralgicul și cu paharul cu pepsi în mînă, privind spre radio.)

CORDUNEANU (și mai alarmat): După calculele mele... (Prin radio.) Cristea! Cristea, m-auzi?

VOCEA LUI CRISTEA: Gata! Primul pod a rezistat!

(Destindere generală.)

MARDARE (sceptic): Unul, abia. Mai sint cinci...

STAMATE: Important este că prima probă a reușit.

CORDUNEANU (prin radio): Cristea, urmărește-l pe Petre! Un moment de neatenție și...

VOCEA LUI CRISTEA: Fiți liniștit. E cu ochii numai la bord.

CORDUNEANU: Și Dobrică?

VOCEA LUI CRISTEA: E atent la unghiul de înclinare.

(Simona ia paharul cu pepsi de la Delia și-l bea pe nerăsuflăte.)

DELIA (care a rămas cu pastila în mînă): Și antinevralgicul?

SIMONA: Nu-l mai iau.

STAMATE (care stătuse cu batista în mînă pînă la comunicarea primului rezultat, își șterge în sfîrșit fața): Și căldura asta!

DELIA (urmărindu-l pe Corduneanu, care a rămas în aceeași stare de încordare): Ar trebui să luați și dumneavoastră ceva.

CORDUNEANU (surprins): Ce să iau?

DELIA: Un Rudotel... Liniștește...

CORDUNEANU (nervos): Sint liniștit.

DELIA (mai încet): Pe naiba! Dacă mie îmi sare inima...

MARDARE (cu ochii pe ceas și fumînd nervos): După chestia asta, un an nu mă mai uit la ceas. Îl arunc.

VOCEA LUI CRISTEA: Am intrat pe al doilea pod...

CORDUNEANU: Bine. Așteptăm rezultatul.

(Afară se aud glasuri alarmate.)

CORDUNEANU: Ce-i asta?

(Intră grăbit inginerul Tell Malhias.)

MALHIAS: Domnule Corduneanu, ajută-mă, te rog. La vechea rafinărie, la stația catalitică, s-a produs un incendiu. Dacă nu-l stingem repede, sare în aer întreaga rafinărie...

CORDUNEANU: Dar oamenii dumneavoastră unde sint, domnule Malhias?

MALHIAS: Știți, sint cam superstițioși... Cred că-i un semn al divinității. Și-au fugit.

VOCEA LUI CRISTEA: Am trecut și-al doilea pod.

CORDUNEANU (încercînd să facă față): Bine, Cristea! Îți mulțumesc!

VOCEA LUI CRISTEA: Arde ceva la rafinăria veche. Se vede de-aici.

CORDUNEANU: Știu. Trimit acum oameni. Voi continuați-vă treaba, orice s-ar întîmpla. Chiar dacă sărim cu toții în aer. Auzi, Cristea?

VOCEA LUI CRISTEA: Am înțeles. Ne vedem de treabă...

STAMATE (gata de plecare): Mă duc eu, tovarășe inginer.

CORDUNEANU: Ia-ți oameni cu stingătoare și puneți în funcție pompele de incendiu. Tovarășe Stamate, ții legătura cu mine prin radio.

STAMATE: Bine! (Pleacă grăbit.)

(Simona se scoală și aleargă după Stamate.)

CORDUNEANU: Simona! Simona! (Strigă în urma ei, dar nu primește răspuns.)

BRATU: Lasă, că mă duc și eu. (Iese.)

MALHAIAS : Vă mulțumesc, domnule Corduneanu. (*Iese și el, grăbit.*)

MARDARE (*nervos*) : Ce naiba ! Acum și-au găsit și **ăștia să facă accidente !**

DELIA (*lui Mardare*) : Luați măcar dumneavoastră un Rudotel...

MARDARE : Nu ajută la nimic, fetițo. (*Lui Corduneanu.*) Eu nici acum nu sint convins c-ai procedat bine. Dar mi-ar părea rău dacă n-ai reuși...

CORDUNEANU : Trebuie să reușim...

MARDARE : Ei, uite, de data asta zic și eu că trebuie.

CORDUNEANU : Ce face Cristea ? De ce n-a ajuns la al treilea pod ? (*Prin radio.*) Cristea ! Cristea ! (*Nu primește răspuns.*)

DELIA (*îneebunită și ea*) : În tensiunea asta, nu-i de mirare de ce sint oamenii așa nervoși...

VOCEA LUI CRISTEA : În sfârșit, am traversat și al treilea pod...

CORDUNEANU : Și de ce n-ai răspuns cînd te-am strigat ?

VOCEA LUI CRISTEA : Fiindcă mi s-a oprit respirația. Dar mi-am revenit.

CORDUNEANU : E ceva în neregulă ?

VOCEA LUI CRISTEA : Acum, nu... Fiți liniștit.

CORDUNEANU (*către Mardare*) : Ce s-o fi întimplat ?

MARDARE : Probabil, vreun gură-cască a vrut să traverseze podul odată cu trailerul. Dacă a intrat pe mina lui Cristea, o să țină minte toată viața cum se traversează un pod.

VOCE ALUI STAMATE : Tovarășe inginer, am ajuns.

CORDUNEANU : Ce-i acolo ?

VOCEA LUI STAMATE : Un cîmp de flăcări.. Dar am cu mine o echipă de grivițeni. Am pus în funcțiune stingătoarele și pompele de incendiu.

CORDUNEANU (*prin radio*) : Nu-i de-a-juns ! Opriți ventilatoarele. Orice sursă de alimentare a focului.

VOCEA LUI STAMATE : Mă duc imediat...

MARDARE (*ii suflă lui Corduneanu*) : Să închidă și ventilul de la fundul coloanei.

CORDUNEANU (*prin radio*) : Tovarășe Stamate, tovarășe Stamate...

VOCEA SIMONEI : A plecat să oprească ventilatoarele. Mai ai ceva de comunicat, Dane ?

CORDUNEANU : Pune pe cineva să închidă ventilul de la fundul coloanei. Trebuie oprită materia primă.

VOCEA SIMONEI : Îl închidem.

CORDUNEANU (*prin radio*) : Nu tu, Simona ! Trimite un bărbat rezistent.

VOCEA LUI CRISTEA : Gata și cu podul patru ! Mai avem numai două...

CORDUNEANU : Atenție mare, Cristea ! Petre n-a obosit ?

VOCEA LUI CRISTEA : Deloc !

CORDUNEANU : Bine, îi mulțumesc ! (*Lui Mardare.*) Și incendiul ? De ce tac ? (*Prin radio.*) Simona ! Simona !

VOCEA LUI BRATU (*după citeva clipe*) : Sint eu, Bratu... Simona a fugit spre coloană.

CORDUNEANU : Ce, a innebunit ? Asta nu-i treabă de femeie ! De ce-ai lăsat-o ?

(*Delia iese în fugă.*)

VOCEA LUI BRATU : Parcă ascultă de cineva ? A fugit și m-a lăsat pe mine să țin legătura. Zicea că tu ai spus...

CORDUNEANU : Cum era să spun așa o timpenie ? Trimite pe cineva după ea și vezi dacă au stins cuptoarele.

VOCEA LUI BRATU : O parte s-au stins. De asta se ocupă Stamate, cu echipa lui.

CORDUNEANU (*istovit*) : Bine ! Bratule, te rog să mă ții la curent.

VOCEA LUI BRATU : Sigur... Oricum, incendiul a început să cedeze...

MARDARE (*lui Corduneanu*) : Auzi, domnule, și Simona asta ! Ce i-a venit ? Sint acolo atîția bărbați...

VOCEA LUI CRISTEA : S-a terminat și cu podul cinci. Ne îndreptăm spre ultimul obiectiv.

CORDUNEANU (*aproape fără glas*) : Cristea, nu-i scăpa din mină... Ultimul pod e cel mai slab. Te rog, maximum de concentrare.

VOCEA LUI CRISTEA (*cu aceeași îngrijorare*) : Știu...

MARDARE : E destul de îngrijorat și Cristea. Se simte după voce.

CORDUNEANU (*la capătul puterilor*) : Toată noaptea, numai podul ăsta l-am visat. Ar fi o catastrofă să ne împotmolim tocmai la ultimul.

MARDARE : L-ai visat ? Cred și eu ! De-o săptămînă, vă ocupați numai de nenorocitele astea de poduri... Dar o să țină și ultimul.

CORDUNEANU : Și incendiul ăsta ! (*Prin radio.*) Bratule !

VOCEA LUI BRATU : Focul aproape a cedat...

CORDUNEANU : Și Simona ?

VOCEA LUI BRATU : Cu arsuri, ca și Stamate.

CORDUNEANU : E grav ? Spune, ce-i cu ei ?

VOCEA LUI BRATU : Au plecat spre birouri cu Delia. Primele îngrijiri le-au primit aici. Credeam c-au și ajuns.

CORDUNEANU : N-au ajuns încă.

VOCEA LUI BRATU : Dacă va fi nevoie să-i transportăm la spital, fac eu rost imediat de-o Salvare. Am și telefonat la centru...

CORDUNEANU : Pînă vine Salvarea... durează cel puțin o oră.

(*Intră Simona, sprijinită de Delia, și-n urma lor, Stamate.*)

CORDUNEANU : Simona, și fața ?

SIMONA : Nu-i nimic grav. Un fleac. În câteva zile, se vindecă.

DELIA : Toți spun așa... Să înnebunești, nu alta !

CORDUNEANU : Vă internăm în spital pe amândoi. Bratu a și telefonat după Salvare.

SIMONA (aproape strigînd) : Nu, Dane, te rog ! Nu pot să sufăr spitalele, de cînd cu bărbatul meu...

STAMATE : Eu chiar n-am nevoie de spital. Cîteva arsuri pe mîini. Se vindecă încă astă-seară.

SIMONA : O să ne îngrijească Delia.

DELIA (exasperată) : Delia ? ! Ce pot eu să fac, dacă nimeni nu m-ascultă ? Parcă aş vorbi la pereţi...

MARDARE : Ei lasă, că nu-i chiar așa...

DELIA (gata să izbucnească în plîns) : Ba da ! Mi-aş da și sufletul, dar ce folos !

(La radio, vocea lui Cristea, ca a unui crainic răgușit care anunță ultimul gol.)

VOCEA LUI CRISTEA : Misiunea a fost îndeplinită. Podurile au rămas intacte, reactoarele au ajuns în bună stare, iar noi...

(Cei din birou se bucură, fiecare în felul lui.)

CORDUNEANU (emoționat) : Bravo, băieți ! Vă felicit. Petre cum se simte ?

VOCEA LUI PETRE : Excelent, tovarășe inginer. Mai ales c-am devenit și actor de film. O echipă de filmare ne-a imortalizat pe peliculă. La podul al treilea, operatorul a vrut să ne filmeze mai deaproape. Era s-o pătim...

CORDUNEANU : Deci, asta a fost...

MARDARE (nu se poate stăpîni) : Țara arde și baba se piaptăna...

CORDUNEANU (îi face semn să tacă, din nou prin radio) : Dobrică, tu cum te simți ?

VOCEA LUI DOBRICĂ : Mă simt foarte bine, tovarășe inginer. Dar misiunea mea nu s-a terminat. Începem montarea. Sper să mi se gata în trei ore și jumătate. Oamenii sînt aici...

CORDUNEANU : Vin și eu, în maximum un sfert de oră...

VOCEA LUI PETRE : Tovarășe inginer, transmiteți-i vă rog Deliei că o iubesc.

CORDUNEANU : Auzi, Delia ?

DELIA (izbucnire nervoasă, după tensiune) : Aud. Dar să știți că eu nu mai pot. Nu mai rezist. Ce, asta-i viață ? În fiecare zi se-ntîmplă cite ceva. Vă rog să mă trimiteți acasă...

VOCEA LUI PETRE : Tovarășe inginer, ce-i cu Delia ?

CORDUNEANU : Nimic... Plînge de bucurie...

*

(Se stinge lumina. Cînd se reaprinde, pe masă, în dezordine, tăvi cu resturi de mîncare, precum și un mare număr de sticle de răcoritoare, goale. În picioare, pe punctul de a pleca la culcare : Corduneanu, Cristea, Simona, Mardare, Bratu, Dobrică, Petre, Stamate și Delia, toți în haine de sărbătoare, după o petrecere.)

CORDUNEANU : Ei, tovarăși, petrecerea s-a terminat. Să mergem la culcare. Miine punem în funcțiune prima stație merox...

MARDARE : Ai putea face și dumneata o pauză. Chiar așa, una după alta...

CORDUNEANU (în modul lui categoric) : Imposibil. Știți că... (Nu apucă să-și continue fraza, pentru că ușa se deschide violent și apare, bătos, inginerul Virgolici, însoțit de Ivașcu. Toți sînt surprinși, nu atît de sosirea lui Virgolici, care e și ea neașteptată, cit de apariția lui Ivașcu.)

VIRGOLICI : Bună seara ! (Un bună seara apăsător.) După cite văd, o duceți bine... Vă țineți de petreceri. (Replica sună ca o lovitură de bici și creează o pauză stîinjenitoare.)

STAMATE : Asta nu se întîmplă în fiecare zi. Acum, însă, beneficiarii au ținut să ne mulțumească...

DOBRICĂ : Și să ne felicite pentru transportul și montarea reactoarelor.

STAMATE : E un obicei al lor, ca după fiecare succes să sacrifice doi berbeci. Vin la noi cu o tavă imensă, pe care se află carnea bine fiartă, amestecată cu orez, la care se adaugă un fel de seu și iaurt. O mîncare grozavă ! Se mai servesc și niște salate foarte bune, prăjitura lor tradițională, și sucuri răcoritoare. Pe așa căldură, vă dați seama...

VIRGOLICI : Ei, da ! Îmi dau seama c-ați făcut-o lată... Mai ales într-o asemenea ambianță, în care (fixîndu-le cu privirea pe Simona și pe Delia) nu lipsesc nici doamnele, nici domnișoarele.

CORDUNEANU : Tovarășa Simona Ulmu este proiectant general adjunct și face parte din colectivul de conducere, iar tovarășa Delia este asistenta noastră medicală...

VIRGOLICI (cu ironie grosolană) : I-a venit cuiva rău în timpul petrecerii ?

PETRE (izbucnînd) : Tovarășe, insinuările dumneavoastră sînt...

STAMATE (apucîndu-l de mînă) : Tovarășa Delia Velcescu, de cînd lucrează la noi, a avut destule cazuri grave, unele chiar foarte grave, și s-a descurcat de fiecare dată foarte bine. Merita, cred, s-o invităm și-ntr-o ocazie ca asta.

VIRGOLICI : Mă rog...
DELIA (*jignită*) : Bună seara ! (Se îndreaptă grăbită spre ușă.)
PETRE : Delia, nu fi supărată, te rog !
DELIA (*din ușă, abia stăpînindu-se să nu izbucnească în plîns*) : Lasă-mă în pace ! (Iese. Petre, care schițează gestul de a o urma, este reținut, de data asta, de Dobrică.)
VIRGOLICI : O adevărată dramă sentimentală, după cite văd.
SIMONA : V-aș ruga să-mi permiteți să plec și eu... Nu mă simt prea bine.
VIRGOLICI (*cu aceeași ironie*) : Îmi pare rău. Probabil, prezența mea v-a indispus. Dar, dacă vreți să plecați, nu vă putem opri...

(Simona iese.)

STAMATE : Tovarășa Ulmu într-adevăr nu se simte bine. A suferit de curînd un accident. Noi însă am rugat-o să nu lipsească de la întîlnirea asta. Plecarea ei nu-i legată, deci, de prezența dumneavoastră.

VIRGOLICI (*rizind, chipurile, dar fals*) : În orice caz, astă-seară, ca bărbat, n-am deloc succes la femei. Firește, sînt preferați alții, mai tineri. Vă garantez însă că nu sînt invidios... (*Singurul care se amuză este Ivașcu ; toți ceilalți se simt jenați de gluma asta deplasată.*)

CORDUNEANU : Tovarășe Virgolici, n-ați vrea să treceți totuși la subiect ?

VIRGOLICI (*deodată, pe un ton aspru*) : Ba da ! Subiectul ești dumneata, tovarășe inginer Corduneanu. Iar eu am venit să fac ancheta. Și, asta, chiar acum.

STAMATE (*surprins, ca toți ceilalți*) : Astă-seară ?

VIRGOLICI : Sînt lucruri foarte grave, care nu suferă aminare. Vă rog să luați loc !

(*Surprinși și obosiți, oamenii iau loc ; de data asta, scaunul din capul mesei este ocupat de Virgolici. Singurul care a rămas stingher este Ivașcu.*)

VIRGOLICI : Așază-te și dumneata, tovarășe Ivașcu ! deși colegii nu te invită. (*Ivașcu se așază lîngă Mardare. Virgolici scoate din servietă diplomatică un dosar.*) Niciodată nu s-au primit la minister atîtea reclamații ca acum. Ce-ai crezut, tovarășe Corduneanu, că șantierul e moșia dumitale ?

STAMATE : Noi n-am observat la tovarășul Corduneanu tendințe medievale.

VIRGOLICI : Dumneavoastră, multe n-ați observat. Sau v-ați făcut că nu observați. Și, asta nu e bine, tovarășe Stamate, mai ales pentru dumneata, care ești și organizator de partid.

STAMATE : Aveți imputernicirea să mă anchetați și pe mine, ca organizator de partid ?

VIRGOLICI : Nu !

STAMATE : Atunci, vă rog să vă rezumați la atribuțiile care vă revin.

CORDUNEANU : În ceea ce mă privește, poate-mi spuneți, totuși, ce acuzații concrete mi se aduc.

VIRGOLICI : În primul rînd, faptul că folosești metode dictatoriale. Făci numai ceea ce crezi dumneata și, în orice situație, îți impui cu forța punctul de vedere...

STAMATE : Tovarășe Virgolici, ne subapreciați afirmînd că tovarășul Corduneanu și-a impus punctul de vedere, cu forța. Mai avem și noi păreri, propuneri.

VIRGOLICI : Aveți. Numai că tovarășul Corduneanu, cel puțin în prima ședință, n-a ținut deloc seama de păreri și propunerile dumneavoastră. Știm exact cum a decurs acea ședință.

STAMATE : Nu știu cît de exact. Ceea ce pot să vă spun eu este că, într-adevăr, în prima ședință inginerul Corduneanu s-a purtat cam dur. Dacă ținem seama însă de situația reală a șantierului, cînd a preluat el conducerea, această atitudine poate fi, cred, justificată. Nu-i deloc ușor să recuperezi într-un timp atît de scurt ceea ce nu s-a făcut în aproape un an. A fost nevoie de o cotitură radicală.

PETRE : Care s-a făcut din mers.

VIRGOLICI : Nimic nu justifică atitudinea lui dictatorială. Oricît de grea ar fi fost situația. Cine-ți dă dreptul, tovarășe inginer Corduneanu, să pui pumnul în gura oamenilor ? Astea-s metode retrograde, care se folosesc numai în capitalism.

STAMATE : Ei, tot e bine că l-ați adus mai aproape de epoca noastră... (*Zimbete.*)

VIRGOLICI : Tovarășe Stamate, mă surprinde că tocmai dumneata aperi un om care încalcă democrația.

STAMATE : Depinde ce înțelegeți dumneavoastră prin democrație.

VIRGOLICI : Din cite știu eu, democrația impune un dialog permanent, viu, în care orice conducător de întreprindere sau de instituție ascultă cu atenție păreriile oamenilor, nu acționează după bunul lui plac.

STAMATE : Asta-i principiul. Depinde însă cum îl aplici. Celălalt șef de șantier stătea ore întregi de vorbă cu noi, chipurile ne consulta. Din păcate, sugestiile, propunerile noastre bune nu se realizau, pentru că bietul om nu se pricepea să conducă un șantier ca ăsta. Acum, de cînd șeful șantierului este inginerul Corduneanu, nu prea avem timp să stăm de vorbă și nici să comentăm prea mult măsurile

care se iau. Se lucrează operativ... Părerile, sugestiile, le spunem din mers.

VIRGOLICI : Și, asta-i democrație, după părerea dumitale ?

STAMATE : Da ! O democrație constructivă, nu stearpă. Leneșii, chiulangii ar prelungi dialogul la infinit. După cum sînt și directori de întreprinderi, de instituții, care doar se fac că-i ascultă pe oameni. În realitate, pe o ureche le intră și pe alta le iese. Dar se bat cu pumnul în piept că ei aplică democrația.

VIRGOLICI : Mă rog, cu democrația, rămîne să mai discutăm. Inginerul Corduneanu se face vinovat însă de lucruri mult mai grave.

CORDUNEANU : Anume ?

VIRGOLICI : În primul rînd, de faptul că n-ai respectat disciplina. Nu aveai dreptul să desființezi posturile de inginer-șef, fără aprobarea forurilor superioare, de la București.

DOBRICA : A ! Asta era.

VIRGOLICI : Asta, și multe altele. Dumneata, tovarășe inginer Corduneanu, ai încălcat în mod grosolan regulamentul de funcționare al întreprinderii „Industrialexport”, și ai încălcat și Codul muncii. Cum ți-ai permis să-l concediezi pe inginerul Ivașcu ?

CORDUNEANU : Pentru că a dat dovadă de incapacitate profesională și indisciplină.

VIRGOLICI : Numirea lui Ivașcu, ca inginer-șef, a făcut-o conducerea întreprinderii „Industrialexport”, singura în măsură să aprecieze capacitatea profesională a cadrelor.

STAMATE : Și, conducerea întreprinderii „Industrialexport” n-a greșit niciodată în aprecierea cadrelor ?

VIRGOLICI (*tăios*) : Dumneata n-ai calitatea să controlezi activitatea conducerii întreprinderii.

STAMATE : Să controlez, nu am calitatea. Dar să-mi spun o părere, da... Și, dealtfel, nici nu mi-am spus încă părerea. Am pus numai o întrebare.

VIRGOLICI : O întrebare cam insinuantă. Nu vi se pare ?

STAMATE : Ba da. Asta nu neg...

CORDUNEANU (*către Virgolici*) : Dacă imi dați voie... Încă înainte de a fi numit șeful acestui șantier, am pus conducerii întreprinderii cîteva condiții. Una din ele era să mi se dea mină liberă să iau măsurile pe care le cred necesare.

VIRGOLICI : Și, cu mina asta liberă, ți-ai depășit în mod flagrant atribuțiile. În aceeași zi în care l-ai concediat și expediat în țară pe Ivașcu, ți-al permis să-i retrogradezi și pe inginerii Mardare și Bratu. Și ei sînt incapabili ?

CORDUNEANU : Nu ! Altul a fost motivul. Susțin și acum că cele patru posturi de inginer-șef nu numai că erau inutile, dar constituiau de fapt o piedică în activitatea de conducere a șantierului, lucru pe care l-am argumentat în referatul trimis la București.

VIRGOLICI : Argumente cu care conducerea întreprinderii nu-i de acord.

DOBRICA : Chiar dacă, între timp, practica a dovedit eficacitatea acestei măsuri ?

VIRGOLICI : Eficacitatea rămîne s-o constatăm noi...

CRISTEA : Poate cu asta trebuia să începeți, tovarășe Virgolici.

VIRGOLICI : N-am început cu asta pentru că noi cunoaștem motivele reale care l-au determinat pe tovarășul Corduneanu să desființeze posturile de inginer-șef. Un motiv subiectiv, și nu obiectiv. Inginerul Corduneanu a vrut să lovească în inginerul Bratu, dar, ca să camufleze această răzbunare directă, l-a retrogradat și pe Mardare.

CORDUNEANU : Nu-i adevărat !

BRATU : Tovarășe Virgolici, aș vrea să faceți abstracție de persoana mea. Nu-mi face nici o plăcere să dezgrop trecutul.

VIRGOLICI : Dumitale, nu. Dar cred că e bine să știi că una din condițiile pe care inginerul Corduneanu le-a pus înainte de a fi numit șef al șantierului a fost ca dumneata să pleci de-aici. (*Către Corduneanu.*) E-adevărat ?

CORDUNEANU : E-adevărat.

(*Surpriză generală.*)

VIRGOLICI : Iată, așadar, că s-a făcut lumină...

CORDUNEANU : Nu-i lumină, tovarășe Virgolici. E o simplă speculație. Vechiul meu conflict cu inginerul Bratu nu are nici o legătură cu măsurile luate. (*Se uită în jur.*) Credeți-mă !

VIRGOLICI : Cine să te mai creadă, tovarășe Corduneanu ?

STAMATE (*după o pauză în care se simte deruta*) : Măsurile luate de tovarășul inginer Corduneanu au fost bune, chiar foarte bune. Asta, cred eu, contează în primul rînd, și nu atît conflictele personale.

VIRGOLICI : Tocmai dumneata spui asta, care răspunzi aici de educația politică a oamenilor ? Atunci, cu etica și echitatea socialistă, cum rămîne ?

STAMATE : Prima cerință a eticii și echității socialiste este să ne facem datoria în producție. Or, inginerul Corduneanu, în calitatea pe care o are, de șef al șantierului, a răspuns în mod exemplar acestei cerințe.

VIRGOLICI : Așadar, tovarășe Stamate, în cazul inginerului Corduneanu, ră-

mine valabil principiul „scopul scuză mijloacele“.

STAMATE : N-am spus asta. Dumneavoastră, în schimb, aveți o mare înclinație spre speculații asupra cuvintelor, frazelor și chiar a principiilor. Nu știu ce s-a întâmplat, cu ani în urmă, între inginerii Bratu și Corduneanu, în ce constă propriu-zis acest conflict... Ca să înțelegem cum stau lucrurile, n-ar fi rău, cred, să ne-o spună chiar ei. Mai ales că aici toți sîntem membri de partid.

VIRGOLICI : Mă rog... După mine, asta nu are importanță...

PETRE : Ba are mare importanță, din moment ce dumneavoastră susțineți că tovarășul inginer Corduneanu a acționat numai sub impulsul răzburării.

VIRGOLICI (*fără convingere*) : Mă rog, să spună, dacă vor...

BRATU : Eu n-am nimic de spus.

CORDUNEANU : Nici eu... Lucrurile s-au petrecut cu ani în urmă...

VIRGOLICI : Ei, vedeți ? Bratu, din delicatete nu spune. Iar inginerului Corduneanu nu-i convine să se știe ce s-a petrecut atunci. Noi însă îi cunoaștem antecedentele...

STAMATE : Ce antecedente, tovarășe Virgolici ?

VIRGOLICI : N-am timp de reconstituiri. Altul este obiectul anchetei pe care o fac acum. Să lăsăm trecutul, să ne ocupăm de prezent.

STAMATE : Dumneavoastră, tovarășe Virgolici, pomeniți mereu de acest trecut. Înseamnă că între trecut și prezent există totuși o legătură.

VIRGOLICI : Există. De asta se va ocupa conducerea întreprinderii. Eu anchetez activitatea inginerului Corduneanu aici, pe șantier, unde el a săvârșit și alte abateri decît cele despre care a fost vorba. Lucruri de-a dreptul jenante, legate de moralitatea inginerului Corduneanu. Un fapt foarte neplăcut, dar pe care sînt obligat să vi-l aduc la cunoștință. Ei bine, știți pentru ce a fost destituit Ivașcu ? Nu pentru incapacitate, ci pentru că inginerul Corduneanu voia să lucreze direct cu tovarășa Simona Ulmu. Între șeful șantierului și tovarășa Ulmu există relații neprincipiale...

STAMATE (*izbucnind*) : De-ajuns, tovarășe Virgolici ! Asta-i calomnie...

CRISTEA : Mai mare calomnie nici că se poate. Ingerul Corduneanu locuiește în același apartament cu mine. Garantez...

DOBRICĂ (*lui Cristea*) : Tovarășe inginer, nici nu se pune problema să căutăm dovezi împotriva unei ase-

menea aberații...

PETRE : O discuție care pur și simplu ne înjosește...

VIRGOLICI : Luați-o cum vreți, dar noi am primit foarte multe sesizări cu privire la această aventură.

STAMATE : Semnate sau anonime ?

VIRGOLICI : Semnate.

CRISTEA : Probabil, de colegii noștri nemulțumiți...

VIRGOLICI : Ne-au trimis și muncitorii reclamații.

STAMATE : Mă surprinde. Muncitorii nu se prea țin de reclamații. Cu atît mai mult, scrise. Ei, ce au de spus, spun direct, deschis. N-au timp de compuneri...

VIRGOLICI : Uite că de data asta au avut timp.

STAMATE : Poate ne dați un exemplu...

VIRGOLICI (*cercetînd hîrtiile*) : Ovidiu Pandelescu...

(*Zimbete.*)

STAMATE : Asta nu-i muncitor, tovarășe Virgolici. E ospătar și a fost încadrat aici pe post de zidar. De zidărie, habar n-avea, în schimb ne-a cerut aprobarea să deschidă pe șantier un bufet, la care să vîndă mititei. Zicea că are relații și face el rost de carne.

DOBRICĂ : Era grozav de descurcăreț.

STAMATE : Da. Își făcuse rost și de-o firmă : „Ca la mama acasă“. Numai că tovarășul inginer Corduneanu l-a urcat în avion, cu firmă cu tot, și l-a trimis în țară... Normal ar fi, tovarășe Virgolici, ca dumneavoastră, coordonatorul acestui șantier, să vă întrebați cum a fost posibil ca în locul muncitorilor calificați să ne trimiteți aici ospătari, frizeri...

PETRE : Ba, într-o zi ne-am trezit și c-un coșar. Să ne poarte, chipurile, noroc...

VIRGOLICI : Nu știu cum au ajuns aici. Am să cercetez. Dar să nu deviem de la subiect. Eu am fost trimis aici să anchetez cazul Corduneanu. (*Cu satisfacția ultimei lovituri.*) Or, în privința moralității inginerului Corduneanu, sînt și alte probe, zdrobitoare... Declarațiile soției... de care nu putem să nu ținem seama...

CORDUNEANU : Ale soției mele ?

VIRGOLICI : Da ! A stat de vorbă și cu mine. Or, spusele ei nu pot fi contestate.

STAMATE : Eu n-aș garanta. De unde știe soția tovarășului inginer ce face el aici ?

VIRGOLICI : Legătura asta-i mult mai veche, tovarăși.

CORDUNEANU (*scîrbit*) : E de-a dreptul penibil ! Vă rog să treceți peste

situația mea familială. Am să răspund în alt cadru...

VÎRGOLICI : Mă rog... Oricum, în ce mă privește, sînt edificat... În încheiere, tovarăși, vă comunic că inginerul Dumitru Ivașcu este reîncadrat pe funcția (cu ironie), cum i se spune acum,

de diriginte de șantier. Hotărîrea cu privire la situația dumată, tovarășe Corduneanu, se va lua la București, în urma concluziilor acestei anchete. Ce anume se va hotărî, încă nu știu...

(Se stinge lumina.)

PARTEA a II-a

Undeva pe șantier, la o măsuță acoperită de o umbrelă, Stamate, în pauză, își ia gustarea. Mușcă dintr-un sandviș și bea pepsi. Pe fața lui se vede că e preocupat, abătut. În mare grabă, lac de sudoare, își fac apariția Petre și Dobrică ; după ce iau loc la aceeași masă, își desfășoară și ei pachetele. În timp ce mănîncă, îl privește, mai insistent ca de obicei, pe Stamate.

STAMATE (observînd) : Ce vă uitați așa ? Nu pot să am o clipă de liniște, că voi vă țineți de mine ca minjiu...

PETRE : Degeaba încerci, nea Stamate, să te ascunzi de noi, că nu ține.

DOBRICĂ : Doar locuim împreună...

STAMATE : Iar te uită ! Ați ajuns să mă și spionați ?

DOBRICĂ : Zi-i cum vrei. Dar, să știi, nepăsători să nu ne ceri să fim, că nu ține, vorba lui Petre.

STAMATE : Zău ?

DOBRICĂ : Ei, da... Crezi că n-am observat că nu dormi noaptea ?

PETRE : Te frămîntă, n-ai pic de liniște...

STAMATE : Ba deloc... Sînt cît se poate de liniștit...

DOBRICĂ : Liniștit ? Pe naiba ! Ești mai îngrijorat ca oricînd.

STAMATE (bravînd) : Îngrijorat ? De ce să fiu îngrijorat ? (Dîndu-și drumul.) Că Virgolici a plecat și de data asta în excursie ? Foarte bine. După ce-a aruncat bomba, e firesc să se relaxeze... În foc ardem noi, nu el. Așa că se poate plimba în liniște. Mai ales că tot șantierul a aflat cum a decurs sedința.

DOBRICĂ : A avut grijă de asta tot Virgolici, înainte de a pleca.

STAMATE (dezlănțuit) : Și-a făcut-o, bineînțeles, cu cele mai bune intenții. Numai și numai din dorința de a-i întări inginerului Corduneanu autoritatea față de subalterni. Că, știți cum sînt oamenii cînd e vorba de lucruri „senzaționale“, de intrigi sentimentale...

DOBRICĂ : Da ! Mulți se uită lung la el : doar or descoperi un dram de șovăială, de slăbiciune...

PETRE : Tovarășul inginer, însă, își vede de treabă. Toată ziua pe șantier, la

fel de intransigent. Planul se realizează.

DOBRICĂ (cu admirație) : Se ține tare...

STAMATE : Se ține. Cel puțin pe din afară, că ce-i în sufletul lui, nu știu. Nici acum n-am aflat la ce antecedente s-a referit Virgolici. Și s-ar cuveni, cred, să știu. Cînd îl întreb, însă, refuză să răspundă. Ceva totuși s-a întîmplat. Și conflictul cu inginerul Bratu ? Nici el nu-i dispus să-și amintească. Iar după sedința cu Virgolici, Bratu se comportă de parcă nimic deosebit nu s-a întîmplat... Tăcut ca de obicei, lipsit de entuziasm, dar lucrează...

DOBRICĂ : Da, n-avem ce să-i reproșăm. Își realizează planul...

STAMATE : Și, asta-i de-ajuns ? Toți își realizează planul. Oare viața unui colectiv se rezumă la îndeplinirea planului ? Atunci, cu relațiile dintre oameni, cu conștiința și moralitatea lor, cum rămîne ?

(Schimb de priviri între Petre și Dobrică.)

PETRE : Nea Stamate, acum știm...

STAMATE : Ce știți ?

PETRE : De ce ți-a fugit somnul.

(Apare Simona.)

SIMONA : Tovarășe Stamate, te-am căutat la birouri. Aș vrea să stăm de vorbă, dacă se poate.

STAMATE : Sigur că se poate. (Către Dobrică și Petre.) Mai vorbim noi diseară, „detectivilor“.

(Dobrică și Petre, zîmbind semnificativ, pleacă.)

STAMATE (căt're Simona): Vreți să ne întorcem la birouri ?

SIMONA : Putem sta de vorbă și aici. *(La gestul de invitație al lui Stamate, se așază, dar tace.)*

STAMATE : Nu v-am văzut de câteva zile. Ați fost bolnavă ?

SIMONA : Nu chiar... Adică, nu fizic. *(Răbufnind.)* Tovarășe Stamate, cu nu mai pot rămîne aici...

STAMATE : Vreți să plecați acasă ?

SIMONA : Nu vreau, dar situația care s-a creat mă obligă.

STAMATE : Acum ? Și cu stațiile merox cum rămîne ? Dumneavoastră sînteți proiectantul.

SIMONA : Ce să fac ? Tot șantierul știe că Virgolici...

STAMATE : Virgolici poate să spună cite-n lună și-n stele. Datoria noastră este să ne îndeplinim obligațiile contractuale. La timp și de calitate. Acum, mai mult ca oricînd, inginerul Corduneanu are nevoie de ajutorul nostru.

SIMONA (cu greu) : Tovarășe Stamate, tocmai asta-i problema. Eu nu mai pot lucra cu Dan.

STAMATE : Din cauza celor spuse de Virgolici ?

SIMONA : Virgolici s-a agățat de un fapt petrecut cu ani în urmă.

STAMATE : Adică ?

SIMONA : În facultate, eu și Dan... Înțelegeți... A fost mai mult decît o prietenie. Urma să ne căsătorim. Colegii ne și considerau soț și soție.

STAMATE : Și de ce nu v-ați căsătorit ?

SIMONA : A intervenit ceva...

STAMATE : Ce anume ? Doar vă iubeați.

SIMONA : Da... Ne iubeam. Cel puțin, eu... Pe atunci nu concepeam viața fără Dan. *(Pauză.)* În ultimele luni de facultate, unul dintre profesori... Probabil ați auzit de el. Teofil Pandrea...

STAMATE : Da... Am auzit.

SIMONA : A început să-l cultive pe Dan, într-un anume sens...

STAMATE : Adică ?

SIMONA : Îl invita aproape în fiecare zi la el acasă. Profesorul avea o fată cam de vîrsta noastră... Actuala soție a lui Dan.

STAMATE : Să fi urmărit un interes ?

SIMONA : Mulți au crezut așa.

STAMATE : Dar dumneavoastră ce credeți ?

SIMONA : E o întrebare la care mi-e foarte greu să răspund.

STAMATE : Chiar și acum, după atîția ani ?

SIMONA : Dacă mi-ați fi pus această întrebare înainte de a-l revedea, poate v-aș fi răspuns mai ușor.

STAMATE : Încercați, totuși...

SIMONA : Dan e foarte capabil, dar și foarte ambițios. Sigur, intrarea în familia Pandrea i-a creat unele avantaje, profesorul fiind un om cu mare influență. Dar el nu avea nevoie. Era foarte apreciat.

STAMATE : Nu-mi dau seama ce avantaje i-a adus această căsătorie. Se pare însă că tocmai soția lui, fiica profesorului Pandrea, îl reclamă acum. Așa a spus Virgolici.

SIMONA : Probabil, a aflat că sînt aici...

STAMATE : De asta puteți fi sigură. S-au găsit „binevoitori” care s-o înformeze.

SIMONA : Și, cit mai rămîn aproape de Dan, intrigile n-au să înceteze.

STAMATE : Da ! În privința asta, unii dispun de o imaginație foarte bogată...

SIMONA : Acum înțelegeți, cred, de ce vreau să plec. Situația lui Dan este foarte grea. Singurul ajutor pe care pot să i-l dau este să dispar. Și, cu cit mai repede, cu atît mai bine.

STAMATE : Credeți că prin plecarea dumneavoastră îi ușurați situația ? Vă înșelați, tovarășa Simona. Dimpotrivă ! Dacă fugiți, se va spune că v-ați recunoscut vina și că Virgolici a avut dreptate. El asta și așteaptă.

SIMONA : Dar nu vă dați seama că atacurile lui nu se vor opri aici ?

STAMATE : Ei și ! Important e să dovedim că acuzațiile sînt false. Dar pentru asta e nevoie să instalăm stațiile merox în termenul stabilit. Sarcină în care dumneavoastră aveți un rol foarte important.

SIMONA : În condițiile astea, nu știu dacă am să pot. Mi-e foarte greu...

STAMATE : Numai dumneavoastră vă e greu ? Mie, nu ? Uite ce-i, tovarășa Simona : noi toți cei care-am venit aici, sîntem puși în fața unui examen foarte dificil. Un examen care, pe lîngă pricepere profesională, cere abnegație, conștiință patriotică. Or, de problema asta a conștiinței oamenilor, ca organizator de partid, răspund direct. Munca cu oamenii nu-i deloc ușoară, nici în țară. Cu atît mai mult aici, într-un colectiv atît de eterogen, cu oameni adunați din două sute de întreprinderi. Numai pînă ajungi să-i cunoști, dar să te mai ocupi și de educația lor ! Că nu există om, să știți, care să nu aibă probleme. Unele din ele îmi dau mare bătaie de cap. Mă străduiesc însă să le rezolv. Îmi macin creierii, caut soluții... Dar vine un Virgolici, care, într-un ceas, ne dă complet peste cap ! Că, de fapt, atît a durat ședința... Ei, fir-ar mama lui a dracului. Că n-o fi Virgolici așa buricul pămîntului...

(Sosesc, Dobrică și Petre, trăgându-i după ei pe Figaro și Glafira, îmbrăcați ca de promenadă; Glafira, într-o rochie de lamé, cu pantofi cu tocuri cui și o umbreluță pe care o ține deschisă, să n-o bată soarele.)

STAMATE (luindu-se cu mîinile de cap) :

Dumnezeule, numai ei mai lipseau ! DOBRICĂ : Se plimbau pe șantier.

STAMATE : Cum naiba ați ajuns aici ? FIGARO (cu tupeu) : Ieri am sosit...

Dați-mi voie să v-o prezint pe soția mea.

GLAFIRA (dînd bătoasă din cap) : Glafira.

STAMATE (fierbind) : Îmi pare bine de cunoștință.

GLAFIRA : Și eu de asemenea. *Enchantée*.

STAMATE : Mă rog, așa o fi. Dar cu ce ocazie pe la noi ?

FIGARO : V-am spus că mă întorc...

GLAFIRA : Ce-ați crezut, că lucrurile au să rămînă așa ? Adicăte! Gogu al meu de ce nu-i bun să lucreze și el în afară ? E prezentabil, e deștept, e manierat... Cu străinii știe să se descurce...

STAMATE : Cu străinii, mă rog, s-o fi descurcînd, că se poate și prin semne, dar cu meseria de sudor nu s-a descurcat deloc.

GLAFIRA : Lasă, tovarășe, că nu se face gaură în cer c-un sudor mai puțin. Că știu eu cum se aranjează treburile astea... Cunosce bine problema...

STAMATE : Zău ? De unde o cunoașteți atît de bine ?

FIGARO : Habar nu aveți ce relații are Glafira mea.

GLAFIRA (ridicînd umbrela și privind spre cer) : Sus de tot. A fost de-ajuns un telefon, că treaba s-a și făcut. Arată-le, Gogule hîrtia ! Ce stai ca un mototol ? !

FIGARO (supus) : Da, mamă, imediat ! (Îi dă lui Stamate o hîrtie.)

STAMATE (citînd, furios) : Va să zică, te-au reîncaadrat. Să îndrăznesc să te întreb pe ce post ?

FIGARO (stăpîn pe situație) : O să-mi găsească inginerul Ivașcu ceva corespunzător.

GLAFIRA : A vorbit cu el tovarășul, personal.

STAMATE : Care tovarăș ?

GLAFIRA : În orice caz cineva mai important ca dumneata. Un mare ștab de la „Industrialexport“.

FIGARO : Mare. Și ține la Glafira mea, ca la ochii din cap...

GLAFIRA (prompt) : Cum să nu țină, că fără mine s-ar alege praful și de casă, și de familia tovarășului ! Că, de zece ani, eu îi hrănesc, eu îi spăl. Copiii, tot eu i-am crescut.

STAMATE (abia stăpînindu-se) : Frumos ! Și, ca răsplată pentru serviciile astea personale, tovarășul v-a oferit și dumneavoastră un voiaj în străinătate.

GLAFIRA : Da. După atîta muncă, m-a trimis în concediu. Pentru o lună de zile...

STAMATE : Numai atît ? Păcat ! Dacă tot vă plimbați pe banii statului, de ce să nu stați mai mult ?

GLAFIRA : Lasă, tovarășe, că nu sărăcește statul din atît...

STAMATE (la limita răbdării) : Uite ce-i, tovarășe... Eu nu știu care-i ștabul care, pe banii muncii de noi, te-a trimis pe dumneata la plimbare... Oricine ar fi însă, nu avea dreptul s-o facă. Asta-i hoție...

GLAFIRA (revoltată) : Vai, tovarășe, cum îți permiți ?

STAMATE : Uite că-mi permit ! (Lui Figaro, cu ironie.) Dragă Figaro, dacă tot ai venit, te prezinti imediat la șeful formației betoniști, unde ai să primești o salopetă, o cască, o lopată, și la muncă, băiete...

FIGARO (oripilat) : Cu lopata ?

STAMATE : Ca să-ți plătești măcar transportul. Altfel, te expediem din nou în țară, cu condiția ca, de data asta, să suporti costul drumului, dus și întors, din propriul buzunar. Pentru tine și soție...

GLAFIRA : Vai, tovarășe, dar ești îngrozitor...

STAMATE : Îngrozitor ? Ei, atunci află, cucoană, că dacă te mai prind plimbîndu-te pe șantier, îți retez tocurile de la pantofi, și s-ar putea să te trezești și într-un cazan cu apă clocotită, cu umbrelă cu tot... Că eu, cînd mă infurii...

GLAFIRA (speriată, luîndu-l de braț pe Figaro) : Hai, dragă, că ăștia sînt în stare să ne omoare...

(În timp ce Glafira și Figaro o iau la fugă, iar Dobrică, Petre și Simona rid în hohote, se stinge lumina.)

•

(Un apartament din blocul locuit de români. Camera lui Stamate este mobilată cu un pat, un șifonier, o masă și scaune. Pe noptieră, fotografii de familie. Două uși duc spre camerele lui Dobrică și Petre. Alta, spre bucătărie, de unde Dobrică și Stamate aduc tăvi cu sandvișuri și prăjituri.)

DOBRICĂ : Nea Stamate, îți mulțumesc că ne-ai pus la dispoziție camera duminică. La mine am fi stat înghesuși ca sardelele.

STAMATE : Ia mai termină cu mulțumirile ! Merită Ionuț al tău mai mult.

DOBRICĂ : Cînd ne întorcem acasă, mai facem o petrecere, la clubul întreprinderii.

(*Intră Petre, foarte elegant.*)

STAMATE (*către Petre*) : E vreo recepție la palatul prezidențial ?

PETRE (*rizînd*) : Ceva mai important...

DOBRICĂ : Vrea s-o dea gata pe Delia...

STAMATE (*amuzat*) : Chiar vroiam să te întreb, ce gînduri ai ?

PETRE : Aș vrea să ne logodim aici, iar nunta s-o facem în țară.

STAMATE : Delia e de acord ?

PETRE : Cînd zice „da“, cînd se răzgîndește... În funcție de pulsul, de tensiunea pe care o am. Că mereu mă consultă...

DOBRICĂ (*rizînd*) : Vai de capul tău, ce te-așteaptă !

(*Sonerie. Dobrică aleargă și deschide ușa. Intră Corduneanu, Simona, Cristea, Bratu, Mardare și Delia, toți, îmbrăcați de sărbătoare, Simona, sobru, Delia, în rochie lungă, de seară. Încă de la ușă se aud glasuri „Să-ți trăiască Ionuț !...”*)

CORDUNEANU (*îmbrățișîndu-l pe Dobrică*) : Să crească mare și s-ajungă inventator, ca taică-su !

DOBRICĂ : Păi organizez o echipă de juniori. Că tot la „Grivița“ au să lucreze.

STAMATE : Numai, ai grijă : fă aripioarele alea de la răcitoare mai solide. Cu tine au ținut... Dar dacă zburăți cu ele toți cinci, nu știu dacă rezistă...

(*Fiecare a adus cîte ceva în dar. Corduneanu pune pe masă o sticlă de whisky.*)

DOBRICĂ : Vă mulțumesc, tovarășe inginer, dar nu trebuia...

MARDARE (*desfăcînd altă sticlă*) : Eu ți-am adus o palincă din Maramureș.

(*Exclamații de bucurie.*)

CORDUNEANU : Cu palinca, m-ai anulat !

MARDARE : Cred și eu ! O fi bun whisky-ul, dar tot mai bună e țiuca noastră.

CRISTEA : Mie mi-a trimis nevastă-mea niște plăcinte „poale-n briu“.

(*Desface pachetul. Bucurie generală.*)

STAMATE : Soția dumneavoastră e moldoveancă ?

CRISTEA : Da ! Dintr-o comună din județul Vaslui.

STAMATE (*rizînd*) : Și-a mea e tot moldoveancă. De cîte ori îmi scrie, se plînge că nu poate să-mi trimită niște

colțunași. Dar mi-a trimis cornulețe cu nucă. Sînt bune și astea. (*Semn spre platou.*)

MARDARE : Avem din toate cîte puțin. O să ne simțim ca acasă...

STAMATE (*lui Corduneanu*) : Ei, dacă nu-l expediam în țară pe Pandele-ospătarul, am fi avut și mititei... (*Risete.*)

BRATU (*desface un pachet*) : Tovarășe Dobrică, eu ți-am adus o cravată. Sper să-i placă lui Ionuț.

SIMONA : Aoleu ! Eu tot o cravată ți-am adus.

DELIA (*cu un aer și mai dezamăgit*) : Și eu la fel... De unde să știu ?

PETRE (*rizînd*) : Lasă, nea Dobrică, îți mai cumpăr și eu una. Să ai patru. Pentru toți băieții, cînd or fi mari...

DOBRICĂ (*turnînd palincă în pahare*) : Numai să nu se schimbe moda pînă atunci.

CORDUNEANU (*ridică primul paharul*) : Să bem întii pentru Ionuț !

STAMATE (*și el cu paharul ridicat*) : Pentru toți copiii noștri !

(*Se ciocnește, se bea.*)

MARDARE (*către Dobrică*) : Să ai patru băieți e o performanță...

DOBRICĂ : Drept să vă spun, mă bucur grozav. Dar la fel m-aș fi bucurat și dacă era fată. Să aibă și nevastă-mea un ajutor...

CRISTEA : Ei, cine știe... Mai aveți timp să faceți și-o fată.

MARDARE (*rizînd*) : Sau, cînd te întorci acasă, o găsești gata făcută...

DOBRICĂ : Nu-i cazul...

DELIA : Tovarășe Mardare, cum poți vorbi așa...

MARDARE : Glumim, fetiço... Deși se mai întîmplă și povești din astea...

PETRE (*către Stamate*) : Pot să pun muzică ?

STAMATE : Puteți și dansa. Cît vă permite spațiul.

PETRE : Delia, vrei să m-ajuti ?

(*Delia acceptă și amîndoi se duc să pună muzică la casetofon.*)

STAMATE : Da. Unora, absența asta îndelungată le creează probleme...

CRISTEA : Au fost și două cazuri de divorț...

MARDARE : Cea mai nostimă poveste s-a petrecut cu Năstase.

STAMATE : Un nătîng !

CORDUNEANU : Care Năstase, că sînt mai mulți ?

MARDARE : Electricianul...

CRISTEA : Ce-i cu el ?

MARDARE : Săptămîna trecută i-a venit în vizită nevasta. Cum era și firesc, Năstase a făcut cumpărături. Printre ele, și-o sticlă de tescovină, producție

locală. (Cristea se scutură cu scîrbă.) Seara, și-a supus nevasta unui test: „Ascultă, Tanțo, ce faci tu în lipsa mea?” „Ce să fac, Gheorghe, muncesc”. „Și, serile? Nu te plictisești?” „Ba da”. „Și n-ai avut pe nimeni care să-ți ție de urit?” „Nu!” — se jură ea. „Auzi, știi ce?! Facem o probă” — îi propune Năstase. „Și, dacă mă minți, aflu eu imediat”. „Ce probă?” — începe Tanța să se neliniștească. „Uite, dragă, îți torn în pahar cîteva picături de apă. Și, dacă băutura își schimbă culoarea, înseamnă că m-ai înșelat”. Năstase toarnă apă și, bineînțeles, tescovina își schimbă culoarea. În fața acestei „minuni”, Tanța se face verde-albăstră și, tremurînd ca varga, mărturisește: „O singură dată te-am înșelat, Gheorghe. Nu de mai multe ori. O singură dată...”

CRISTEA: Ce proastă!

MARDARE: O singură dată, auzi! Să te mai încrezi în femei...

STAMATE: Da! mai dați-l naibii pe deșteptul ăsta de Năstase! (Ridicînd paharul.) Se cuvine, cred, să bem și pentru rezultatele muncii noastre.

MARDARE: S-a lucrat, nu glumă.

DOBRICĂ: Ca pe jeratic. Nu-i așa, tovarășe inginer?

CORDUNEANU: Da, tovarăși. Dealtfel, azi am aflat că președintele companiei, în vizita pe care a făcut-o săptămîna trecută la București, a declarat într-un interviu la televiziune că românii lucrează într-un ritm drăcesc, iar oamenii lui abia se țin după noi.

CRISTEA: Păi, dacă nu lucrăm în ritmul ăsta, n-am fi reușit să dăm în funcțiune șaptezece la sută din capacitatea rafinăriei.

SIMONA: Cele mai mari emoții le-am avut la testul de performanță...

STAMATE (rîzînd): Am observat.

BRATU: Toți am avut emoții pînă au venit probele de la laborator...

CRISTEA: Mai bine zis, pînă ce Schuman ne-a anunțat oficial că rafinăria lucrează în condiții de siguranță deplină, la parametrii proiectați.

STAMATE: Apropo de Schuman: la recepția de predare, era atît de bucuros, că s-a repezit s-o îmbrățișeze pe tovarășa Simona. (Simona ride.)

MARDARE: În definitiv, la anii lui, era unicul prilej.

(Rid toți.)

PETRE (care a reușit în sfîrșit să pună casetofonul în funcțiune): Poftiți la dans! (Și, făcînd o reverență în fața Delicii, începe să danseze cu ea, în aplauzele celor prezenți.)

STAMATE: Tovarășa Simona, dumeavoastră de cînd n-ați mai dansat?

SIMONA: De mult...

CORDUNEANU: Cînd era studentă, dansa ca o balerină.

STAMATE: Ei, dacă cei mai tineri nu se încumetă, și vreți să dansați cu mine...

SIMONA: Mă invitați deci la dans?

STAMATE: Bineînțeles! (O ia pe Simona la dans și, în ritmul alert al muzicii, se mișcă mai vioi decît Petre, executînd figuri moderne. Toți îi privesc și-i aplaudă. Pînă și Petre cu Delia se opresc și se uită la Stamate și la Simona. Se aude soneria.)

CORDUNEANU (lui Dobrică): Mai aștepti pe cineva?

DOBRICĂ (surprins și el): Nu! (Se duce să deschidă, în timp ce dansul continuă, și se întoarce cu un plic.) Un telex de la București. Pentru dumneavoastră, tovarășe inginer. (Îi dă plicul lui Corduneanu, care-l desface. Stamate și Simona, rîzînd, se întorc la locurile lor.)

CRISTEA: Ai fost grozav, tovarășe Stamate!

MARDARE: N-aș fi crezut că te pricepi și la dansuri moderne.

STAMATE: Fiică-mea m-a învățat. N-avea cu cine să se antreneze. (Își curmă vorba, observînd expresia lui Corduneanu.)

SIMONA (brusc îngrijorată): Dane, ce s-a întîmplat?

CORDUNEANU (cu un zîmbet amar, încercînd să facă față situației): Sint destituit, începînd chiar de azi...

CRISTEA: Nu se poate!

(Consternare generală.)

STAMATE (smulgînd hîrtia din mîna lui Corduneanu, strigă la Petre): Oprește muzica! (Muzica încetează și toți așteaptă ca Stamate să le citească telexul. Pe măsură ce citește, Stamate este tot mai uluit.) „Către inginerul Dan Corduneanu... Vă facem cunoscut că, pentru indisciplină în muncă și imoralitate, sînteți destituit din funcția de șef al șantierului... Urmează să vă întoarceți imediat în țară, iar lucrările șantierului să le predați temporar inginerului Adrian Bratu”.

DOBRICĂ: Asta, în loc de mulțumesc.

PETRE: Mare porcărie!

MARDARE: Cine semnează?

STAMATE: Ministrul adjunct Lazăr Damian.

MARDARE: Eram sigur că el...

STAMATE: De ce erai atît de sigur că el, tovarășe inginer Mardare?

MARDARE (în retragere): Așa, din intuiție...

SIMONA: Vă spun eu de ce: pentru că Virgolici este cumnatul ministrului adjunct Lazăr Damian. (Privindu-l pe Bratu.) Am dreptate sau nu, Adriane?

BRATU (stîngerit): Da...

STAMATE : Deci, asta era... Și de ce nu mi-ați spus până acum ?

(Pauză grea.)

MARDARE : La vîrsta mea, e mai bine să fii prudent. Vreau să ies la pensie liniștit.

STAMATE : Bravo ! Frumos ! N-am ce zice...

MARDARE : Chiar dacă ați fi știut, tot n-ați fi putut face nimic.

STAMATE : De ce ?

MARDARE : Pentru că Lazăr Damian e foarte bine văzut de ministru. Se spune chiar că-i mina lui dreaptă.

STAMATE : Uii! că deasupra tuturor mi-niștrilor este conducerea partidului.

MARDARE : Este, numai că noi sintem aici, la mare distanță de țară. Ce putem face ?

STAMATE : Ei și ! Pe oricare meridian al pămîntului ne-am afla, sintem și rămînem membri ai Partidului Comunist Român, cu datoria de a acționa în spiritul politicii partidului nostru. Iar partidul nostru, încă de la Congresul al IX-lea, a condamnat abuzurile, orice încercări de a recurge la falsuri, la inscenări. Și puteți fi siguri că asemenea metode ilegale nu se vor mai repeta, la noi.

(O pauză mai lungă, în care Stamate, nervos, traversează de cîteva ori camera.)

CORDUNEANU *(ridicîndu-se să plece)* : Îmi pare rău că din cauza mea...

STAMATE : Nu din cauza dumneavoastră. Dar, într-un fel, față de noi, sinteți vinovat, tovarășe inginer.

(Toți sint surprinși, inclusiv Corduneanu.)

CORDUNEANU : Vinovat, față de dumneavoastră ?

STAMATE : Da. Păcat că n-ați avut destulă încredere să vă deschideți sufletul în fața noastră...

CORDUNEANU *(derutat)* : Am crezut că cel mai important lucru este să-mi fac datoria în muncă.

STAMATE : Pentru asta vă apreciez foarte mult. Dar, nu sintem roboți. Sintem oameni, cu calități și defecte. Iar oamenii adevărați, cînd se cunosc între ei, se ajută... Chiar și în cele mai grele împrejurări. Și să știți, tovarășe inginer, că nicăieri acest ajutor nu poate fi mai mare, decît în colectivul în care lucrezi. *(Își rotește privirea.)* Lucru valabil pentru fiecare din noi. *(Pauză.)*

CORDUNEANU *(zdrobit)* : Bună seara ! *(Iese.)*

SIMONA *(aleargă după el)* : Dane ! *(Iese și ea.)*

MARDARE *(jenat)* : Probabil credeți că și eu fac parte dintre cei care au lovit în inginerul Corduneanu. După prima ședință, l-am reclamat. Acum, să știți, dezaprob această mirșăvie... La vedere ! *(Iese.)*

(Se vede că Bratu ar vrea și el să spună ceva. Stamate îl privește insistent. Dar Bratu renunță și îngînă doar un „La revedere”. Pleacă, împreună cu Cristea, Rămin Stamate, Dobrică, Petre și Delia.)

DOBRICA : Oameni capabili... De ce s-or fi mincînd așa între ei ? *(Stamate se plimbă în continuare, nervos. Delia, făcîndu-și curaj, îi iese în cale.)*

DELIA *(după obiceiul ei, începe să tuie pe nerăsuflăte)* : Tovarășe Stamate, eu așa știu, că partidul nu închide niciodată ochii, nici ziua, nici noaptea, cînd e vorba de dreptatea oamenilor, și că ceva trebuie făcut imediat, că altfel, ferească Dumnezeu, cine știe ce nenorocire se mai poate întîmpla, că s-au mai văzut cazuri, deoarece tovarășul Corduneanu, de a cărui sănătate răspund eu, are o inimă bolnavă...

STAMATE : Ho ! Moară strîcată, oprește-te, că și inima mea e bolnavă...

DELIA : Aoleu ! Așa e. Vă rog să mă iertați. Vă iau imediat tensiunea, și, dacă e nevoie...

STAMATE : Lasă... Că de altă durere de inimă e vorba acum.

DELIA *(derutată)* : Și eu cum aș putea să v-ajut... ?

STAMATE : Adu-mi un pumn de antinevralgice, și atît. Că am de lucru astăseară...

(Delia aleargă spre ușă, dar se întoarce.)

DELIA : Un pumn nu vă aduc, că n-am de gînd să vă omor cu mina mea, că n-aveți voie să-nghițiți atîția pumni, doar 2—3 pastile...

STAMATE *(zimbind)* : Fie și-atîl.

(Delia iese grăbită.)

PETRE : Nea Stamate, ce ai de gînd să faci ?

STAMATE : Ceva o să fac eu. Cu mîinile încrucișate n-am să stau. Iar voi, la culcare... Imediat ! Că mîine e zi de lucru.

(Petre și Dobrică se uită unul la altul, incurcați.)

STAMATE *(autoritar)* : Hai, ce mai stați !

(Pe ieșirea lor, se stinge lumina, dar se reaprinde imediat cînd se aude soneria. Stamate, îmbrăcat în aceleași haine de sărbătoare, se duce să deschidă. Apare inginerul Bratu.)

BRATU : Mă iertați că vă deranjez la ora asta...

STAMATE : De mult aștept să mă deranjați, tovarășe inginer. La orice oră din zi și din noapte, sinteți binevenit. Luați loc !

BRATU (se așază) : Tovarășe Stamate, cu riscul oricăror consecințe, trebuie să vă spun că sint un laș...

STAMATE : Ei, să n-aruncăm vorbe chiar atât de mari.

BRATU : Ba da. Inginerul Dan Corduneanu este victima lașității mele.

STAMATE : Vă referiți la situația de acum ?

BRATU : E vorba mai cu seamă de trecut... De antecedentele la care s-a referit Virgolici... Cu Dan am fost foarte bun prieten în facultate...

STAMATE : Știu !

BRATU : Probabil v-a spus Simona...

STAMATE : Da ! Însă ce s-a întâmplat pe urmă între dumneavoastră, nu știe nici dînsa...

BRATU : Am rămas prieten cu Dan și după despărțirea lui de Simona. Atît de buni prieteni, încît s-a zbatut și a reușit să mă aducă și pe mine la uzina la care lucra. Fusesem repartizat în provincie...

STAMATE : Unde ?

BRATU : La Petroșani... La un an după absolvire, Dan a ajuns șef de secție într-o mare uzină din Buceurești.

STAMATE : E foarte capabil.

BRATU : Este. Ascensiunea lui a fost extrem de rapidă. După trei ani, a fost avansat inginer-șef... Atunci mi-a obținut și mie transferul în Buceurești. M-a adus să preiau chiar secția de care răspunsese el. (Observîndu-i nervozitatea, Stamate îi oferă o țigară. Bratu ia țigara și și-o aprinde.) În aceeași uzină, director tehnic era Virgolici.

STAMATE : Vasăzică vă cunoașteți de mai multă vreme...

BRATU : Da : La un an după transferul meu la Buceurești, uzina nu și-a îndeplinit planul. Dificultăți în aprovizionarea cu materii prime.

STAMATE : Se mai întîmplă...

BRATU : Dan, care știți cît este de corect, a întocmit o situație exactă. Virgolici, însă, încerca să mistifice adevărul. Nu vroia să pierdem primele, beneficiul. El susținea că restanțele se pot recupera într-un timp scurt, și că forurile superioare n-au să-și dea seama. Dan, însă, a fost categoric împotrivă...

STAMATE : Cred și eu...

BRATU (transpirînd) : Un pahar cu apă, dacă se poate...

(Stamate îi oferă un pahar cu apă.)

BRATU (după ce bea, nervos) : Din păcate, Dan a plecat chiar atunci în străinătate, cu o delegație de tehnici-

eni. În absența lui, Virgolici, luîndu-mă complice, a rotunjit cifrele în planul pe care-l semnase Dan, înaintînd astfel forurilor superioare altă situație decît cea reală...

STAMATE : Și dumneavoastră cum de-ați acceptat ?

BRATU : Virgolici m-a amenințat că, dacă nu-l ajut, zbor iar în provincie. Știam că are multe relații și că e foarte răzbunător... Dealtfel, a avut grijă să pomenească de legăturile lui strînse cu Lazăr Damian...

STAMATE : Cumnățelul...

BRATU : Și să-mi promită, chiar la prima întîlnire, sprijinul lui, să lucrez și eu în străinătate.

STAMATE : Și cum a rămas cu cifrele falsificate ?

BRATU : Cînd s-a întors Dan, forurile superioare au deschis o anchetă. Virgolici a dat toată vina pe el...

STAMATE : Și dumneata ?

BRATU (gîtuît) : Dan se uita la mine, aștepta să spun adevărul. Eram singurul care-l puteam apăra... Dar n-am făcut-o... (Pauză.) Pe urmă, am aflat că Virgolici a speculat faptul că pînă și eu, cel mai bun prieten al lui Dan, aș fi fost „nevoit“ să pun mai presus de prietenie, „adevărul“. De-atunci, vă dați seama, Virgolici m-a avut la mînă...

STAMATE : Cu inginerul Corduneanu ce s-a întîmplat ?

BRATU : A fost destituit, cu interdicția de a mai fi angajat în vreo întreprindere din Buceurești.

STAMATE : Îngrozitor !

BRATU : Totuși, un director de întreprindere care avea nevoie de specialiști buni l-a luat pe garanția lui.

STAMATE : Și cum a ajuns la „Industrialexport“ ?

BRATU : Directorul George Constantiniu l-a angajat, cu aprobarea ministrului adjunct Steriade.

STAMATE : Slavă Domnului că mai avem acolo și altfel de oameni decît Lazăr Damian și Virgolici !

BRATU : Directorul Constantiniu îl apreciază pe Dan. Are încredere în el.

STAMATE : Multe a mai avut de tras băiatul ăsta ! Și cu familia...

BRATU : Nici profesorul Teofil Pandrea n-a fost cînstit. L-a atras pe Dan într-o cursă...

STAMATE : Ce vreți să spuneți ?

BRATU : Că, de fapt, copilul nu-i al lui Dan.

STAMATE (surprins) : Fata ? Dar el o iubește.

BRATU : S-a atașat de ea. Înainte de a se fi căsătorit cu Dan, soția lui avusese o legătură de care el a aflat abia mai tîrziu.

STAMATE : Probabil de asta nici nu se înțelege.

BRATU : O căsătorie care atunci le-a convenit. Acum, însă, nevastă-sa a deschis acțiune de divorț... Situație pe care, vă dați seama, Virgolici o speculează...

STAMATE : Din plin ! (Pauză.) Mă bucur, tovarășe Bratu, că v-ați hotărât totuși să vă descărcați sufletul...

BRATU : N-am terminat ce aveam să vă spun, tovarășe Stamate. Am de dezvoltat lucruri mult mai grave.

STAMATE : Mai grave ?

BRATU : Da... Virgolici este nu numai un pătimaș, dar și un mare profitor... Mai bine zis, un hoț. Zilele trecute, m-am întâlnit cu Borg, reprezentantul firmei „Construction Company“...

STAMATE : Firma cu care am reziliat contractul ?

BRATU : Da ! M-a invitat la un local și acolo mi-a spus să-i transmit lui Virgolici că domnul Wolf, proprietarul firmei, este foarte supărat pe el că nu s-a ținut de cuvânt. Iar în cazul în care vor fi nevoiți să ne plătească daune, vor avea grijă să trimită autorităților românești interesate de activitatea lui Virgolici chitanțele prin care acesta certifică încasarea, pentru serviciile aduse firmei, a sumei de 2600 de dolari, plus costul unui videocasetofon și al combinei muzicale primite cadou pentru copii...

STAMATE : Mă surprinde că Virgolici a semnat chitanțe...

BRATU : E o formă camuflată prin care firmele străine oferă bani celor care le fac servicii, chipurile, în limitele unei colaborări așa-zis legale. Lui Virgolici, de pildă, i-au solicitat oficial două articole pentru revistele lor tehnice. Chiar el mi-a spus.

STAMATE : Articole în valoare de 2.600 de dolari ? !

BRATU : Nici vorbă ! Altuia i s-ar fi plătit maximum 200—300 de dolari. Restul sumei reprezintă comisionul pentru serviciile aduse.

STAMATE : Un comision gras...

BRATU : Da. Domnul Wolf a avut tot interesul să încheie contractul cu noi. Un contract pe care însă nu l-a putut onora. Știți doar câtă bătaie de cap ne-a dat...

STAMATE : Acum înțeleg de ce Virgolici s-a răzbunat cu atita înverșunare pe Corduneanu...

BRATU : Imediat ce-a preluat conducerea șantierului. Dan a reziliat contractul cu firma „Construction Company“.

STAMATE : Și Borg, cum de v-a transmis dumneavoastră mesajul ?

BRATU : De fapt, Borg îl căuta pe inginerul Ivașcu. Probabil, el face oficiul de intermediar între Virgolici și firmă. După cum știți însă, Ivașcu a plecat de-o săptămână în țară, să-și vadă familia.

STAMATE : Cu aprobarea lui Virgolici. Doar e protejatul lui.

BRATU : Iar Borg, care mă văzuse de două ori în compania lui Virgolici, mi-a încredințat mie mesajul. Asta, numai după ce i-am spus că plec și eu foarte curând acasă. Bineînțeles, a insistat asupra caracterului strict confidențial...

STAMATE : Și i-ați promis că-l veți transmite ?

BRATU : Da ! Il suspectam de mult pe Virgolici și sint scirbit de șantajul lui. Dar, din păcate, până acum mi-a lipsit curajul să-l demasc. După cele petrecute azi, însă... (Pauză.) Tovarășe Stamate, în sfârșit știți totul. Realizați, cred, de ce nu pot să preiau conducerea șantierului.

STAMATE : Uite ce-l, tovarășe inginer Bratu : nădăjduiesc că în curând lucrurile se vor lămurii... Cu Virgolici, cu cumnatul lui... Nu-i exclus ca Virgolici să-l fi dezinformat pe Lazăr Damian. Poate că Damian nici nu cunoaște situația reală a șantierului, și cu atât mai puțin „aranjamentele“ lui Virgolici cu Wolf. Dar dacă e amestecat și el, ne vom adresa conducerii partidului, pentru a se face dreptate. Până atunci însă, nu avem voie să încălcăm dispozițiile forurilor superioare. Pentru noi, disciplina e sfință... Așadar, mîine-dimineață luați în primire conducerea șantierului...

BRATU : Tovarășe Stamate, dar eu sint vinovat.

STAMATE : Da ! Sinteți vinovat, tovarășe inginer. Pentru asta o să vă discutăm pe linie de partid. Vom ține totuși seama că v-ați recunoscut vina și ne-ați ajutat în demascarea lui Virgolici. Chiar dacă ați făcut-o în ceasul al unsprezecelea... Asta e, tovarășe inginer Bratu... Și-acum, la treabă ! (Bratu iese. Stamate se întoarce grăbit, ia de pe noptieră cîteva coli de hîrtie, se duce cu ele la masă, își face loc și se așază să scrie. Caută nervos, în buzunarele hainei, stiloul, dar nu-l găsește. Între timp a intrat, neobservat, Dobrică.)

DOBRICĂ : Nea Stamate, și stiloul meu e bun...

STAMATE (luînd stiloul) : Nu dormi ?

DOBRICĂ : Cum o să dorm ? (A rămas și el îmbrăcat cum a fost la petrecere ; urmărindu-l pe Stamate.) Vrei să trimiți o scrisoare ?

STAMATE : Da. Trebuie. Deși o fac pentru prima dată în viața mea.

DOBRICĂ : Te descurci dumneata...

STAMATE : „Te descurci...“ E ușor de zis. Nu vezi că m-au trecut toate suferințele ? ! Crezi că-i chiar atât de sim-

plu să privești, în cuvinte, adevărul? Spune-mi mai bine în cîte cazi.

DOBRICĂ : 20 august 1979.

STAMATE (căutîndu-și o poziție mai bună, începe să scrie): „Către conducerea superioară de partid...” (Lumina scade pînă se stinge complet.)

Epilog

(Biroul comandamentului de lucru al șantierului. La masa de ședințe: Adrian Bratu, Simona Ulmu, Virgil Cristea, Emil Mardare, Valeriu Dobre, Mihai Stamate, iar lingă fereastră, pîndind sosirea personajului așteptat, Petre Udrea. Toți dau semne de nerăbdare, se uită la ceas.)

STAMATE : Tocmai azi întîrzie...

CRISTEA : Mă mir... De obicei, e foarte punctual.

PETRE (anunță) : Vine! (Se repede la locul lui.)

(Privirile tuturor se îndreaptă spre ușă. Apare Corduneanu. La salutul său rece, zimbetele de bun sosit îngheață pe buze. Așezat la locul lui obișnuit, cu un aer complet detașat, îi trece în revistă pe toți cei prezenți, continuînd să tacă. Nedumerire generală, schimburi de priviri.)

CORDUNEANU (aspru) : M-am lămurit cum stau lucrurile. Și, dacă așteptați cumva să vă felicit pentru felul cum ați muncit pînă acum, regret, dar nu pot s-o fac. Se lucrează haotic, fără îndrumarea tehnică necesară. Lipsă de organizare... Absențe nemotivate de la lucru... Așa nu mai merge!

STAMATE (perplex) : Ce-i asta, tovarășe inginer?

CORDUNEANU (pe același ton) : O ședință de lucru, tovarășe Stamate, nu una protocolară, cu zimbete și stringeri de mîini de conveniență. În concluzie, țin să subliniez că nu voi îngădui nimănui să se abată de la programul stabilit. Pentru dumneavoastră, ca și pentru toți ceilalți muncitori, tehnicieni, ingineri, respectarea cu strictețe a disciplinei este absolut obligatorie. Se impune, din partea tuturor, o mai mare responsabilitate. Într-un cuvînt, nu vă cer decît să vă faceți datoria. Iar acei care au ajuns aici din întîmplare, indiferent ai cui protejați sînt, vor fi expediați urgent acasă. Cu riscul de a mă repeta, este necesar să se înțeleagă, odată pentru todeauna, că pentru plimbări în străinătate statul nu plătește diurnă. Cu asta am încheiat ședința. Pu-teți pleca.

(Nimeni nu se scoală să plece. Se uită la el, de-a dreptul uluiți.)

STAMATE : Să mor dacă mai înțeleg ceva...

SIMONA : Nici eu.

PETRE : Ne-am bucurat cînd am auzit că veniți...

CRISTEA : V-am așteptat cu nerăbdare! Iar dumneavoastră...

CORDUNEANU (rizînd) : Iar eu mi-am permis să joc o mică farsă. Să vă amintesc de prima noastră întîlnire. Am repetat concluziile de-atunci.

DOBRICĂ (rizînd) : Cuvînt cu cuvînt. Cum de nu ne-am dat seama?

(Relaxare generală.)

MARDARE (rizînd și el) : Ai uitat totuși ceva. Fraza cea mai obsedantă: „Trebuie să facem, trebuie să reușim.”

CORDUNEANU : N-am uitat-o, tovarășe inginer Mardare. Chiar vroiam să vă comunic, tovarăși, dar asta nu ca farsă, ci cit se poate de serios, că stația de hidrogen trebuie să intre în funcțiune în cîteva zile...

SIMONA : În cîteva zile? Nu cred c-o să reușim...

CORDUNEANU (categoric) : Trebuie să reușim. Am și pregătit un plan de acțiune. Vi-l expun îndată.

(Toți zimbesc.)

MARDARE : Ei, da! Acum te recunosc. Nu mai poate fi vorba de nici o confuzie.

STAMATE (cu căldură) : Tovarășe inginer, nu v-ați schimbat deloc...

PETRE (cu duioșie) : Ceva tot s-a schimbat. Cu un an în urmă, părul îi era negru. Acum e aproape alb...

SIMONA : O lovitură ca asta...

CORDUNEANU : Am mai primit eu lovături... Acum, însă... Ca să vă spun drept, nici nu știu cum am ajuns în țară. Probabil, cu avionul.

DOBRICĂ : Tovarășa Simona și cu mine v-am însoțit pînă la aeroport.

CORDUNEANU : În orice caz, eram convins că munca mea aici s-a încheiat. N-am sperat nici o clipă să mă întorc. (Lui Stamate.) Tovarășe Stamate, dumitale trebuie să-ți mulțumesc.

STAMATE : Nu mie. Conducerei superioare de partid...

CORDUNEANU : Știu. Dar dumneata ai trimis scrisoarea.

STAMATE : Puteam eu să trimit și o mie de scrisori, dacă nu era cine să ne facă dreptate...

SIMONA : S-a acționat repede.

CORDUNEANU : Foarte repede. Când am fost chemat în fața comisiei de anchetă, mi-am dat seama că lucrurile nu vor rămâne așa...

MARDARE : Pe Virgolici l-ai mai văzut ?

CORDUNEANU : Da. La ședința de partid în care a fost exclus.

BRATU : A recunoscut ?

CORDUNEANU : În fața probelor, n-a avut încotro.

CRISTEA : Și Lazăr Damian ?

CORDUNEANU : Virgolici s-a folosit de numele lui, de relația lor de rudenie. Dar Lazăr Damian habar n-avea de matrapazlicurile lui Virgolici. În schimb, au ieșit la iveală și alte ne-reguli.

STAMATE : Când scuturi bine plapuma, iese tot praful...

DOBRICĂ : Bine zis, plapumă ! Unii s-au și cuibărit sub ea. Le era cald și bine...

PETRE : Prea bine. Au uitat însă că plapuma asta e făcută din munca și sudoarea noastră...

STAMATE : Dă-i naibii ! Bine că s-au lămurit lucrurile... Tovarășe inginer, am auzit c-ați și făcut o inspecție pe șantier.

MARDARE (rizind) : Asta-i obiceiul lui. Nu-l știi ?

STAMATE : Și, cum vi se pare ! S-a muncit bine ?

CORDUNEANU : Foarte bine. (Se întoarce către Bratu.) Adriane, și ție trebuie să-ți mulțumesc... Te-ai descurcat frumos...

CRISTEA : A preluat rapid stilul dumneavoastră de lucru.

STAMATE : Devenise de nerecunoscut. Lumea se întreba : asta-i tovarășul inginer Bratu ?

BRATU : Am încercat să fac față cât ai lipsit. (Sincer.) Dane, să știi că mă bucur că te-ai întors... (Își string mîinile, bărbătește.)

CORDUNEANU (emoționat) : Adriane, pot conta și mai departe pe ajutorul tău ?

(Bratu tace, zimbînd trist. Și ceilalți par stînjiți.)

CORDUNEANU (nedumerit) : Ce este ? Nu înțeleg ?

BRATU : Mă întorc în țară, Dane... (Corduneanu se uită la Stamate.)

STAMATE : Am avut o ședință a grupei de partid. Tovarășul inginer Bratu a luat primul cuvîntul, așa a crezut el că-i bine...

BRATU (lui Corduneanu) : Am spus tot ce s-a petrecut între noi. Atitudinea

mea, atunci, în țară, și legăturile pe care le-am avut cu Virgolici.

CORDUNEANU : Ce legături ? Doar tu l-ai demascat...

BRATU : Un timp, am fost totuși unealta lui. Faptele sînt fapte.

CORDUNEANU : Bine, dar n-ai fost complice cu el la hoțiile pe care le-a comis. De ce trebuie să pleci ?

BRATU : Eu am cerut să plec. E firesc. CORDUNEANU : Firesc ?

STAMATE : Toți cei care au luat cuvîntul au apreciat munca tovarășului inginer Bratu. Dar s-au oprit și la aspectul moral... Când am pus la vot, comuniștii au considerat că propunerea sa este judicioasă. De la normele de partid, nimeni nu are voie să se abată... Și greșeli, chiar dacă au fost săvîrșite în trecut, nu le putem ignora. (Cu căldura ce-l caracterizează.) Avem mare încredere, însă, în puterea tovarășului inginer Bratu de a depăși această situație. E încă foarte tînăr.

MARDARE : Ce n-aș da să am acum anii lui !

STAMATE : Și eu aș vrea. Așa că tovarășul inginer Bratu mai are timp să construiască și alte rafinării.

(Între Delia, care se uită, cu reproș la Petre.)

PETRE (scuzîndu-se) : Delia, crede-mă, n-am avut timp să te anunț...

DELIA : Lasă, nu te mai scuza, că totdeauna se întîmplă așa. Pe mine nu mă bagă nimeni în seamă. Parcă nici n-aș exista. (Îndreptîndu-se spre Corduneanu.) Dar să știți, tovarășe inginer, că-n seara aia de pomină, și-n altele, eu am plîns, că așa sînt eu sensibilă, dar îmi pare rău...

CORDUNEANU (surprins) : Îți pare rău că m-am întors, Delia ?

DELIA : Vă rog să nu mă întrerupeți, că-mi pierd ideile. Că eu asta am vrut să spun, că mă bucur că dreptatea partidului nostru a ajuns pînă aici și dumneavoastră v-ați întors, că știam eu că altfel nu se poate, dar „bună ziua” mie nu mi-ați spus și mă simt foarte jignită, că eu tremur pentru fiecare și mi-aș da și sufletul...

STAMATE Oprește-o, Petre, că i se taie răsufierea...

PETRE (luînd-o pe după umeri) : Lasă, Delia... Nu-i momentul acum...

DELIA (nedumerită) : Scuzați-mă !

BRATU (se apropie de Corduneanu) : Într-adevăr, cine știe, poate o să avem ocazia să lucrăm din nou împreună. Aș dori tare mult.

SIMONA (vine lîngă ei) : Și eu ? Nu vreți să mă luați și pe mine ?...

CORDUNEANU (explică): În facultate am fost prieteni nedespărțiți... (Toți ceilalți îi privesc emoționați.)

STAMATE (rizind): „Întortocheate sînt căile Domnului“ ...Parcă așa se spu-

ne, deși nu sînt sigur că am redat exact citatul. Dar și mai întortocheate sînt relațiile dintre oameni. Aici pe pămînt, nu în cer...

— CORTINA —

(Pe căderea cortinei, sub lumina unui reclinător, Corduneanu și Dobrică apar din nou la rampă, agitați, căutîndu-l pe Stamate.)

CORDUNEANU : Tovarășe Stamate !

DOBRICĂ : Tovarășe Stamate !

STAMATE (apare din partea opusă) : Sînt aici.

CORDUNEANU : Piesa s-a terminat... Ce facem ?

DOBRICĂ : Ziceai c-ai să găsești o soluție...

STAMATE : Cred c-am găsit-o. Pe ceilalți i-ați chemat ?

DOBRICĂ : Da... Vin și ei, imediat...

STAMATE (către public) : Dragi spectatori, după cum ați observat, s-a ivit o mică dispută între personajele piesei și autor, în privința finalului. Dar, cum personajele piesei, adică noi, sîntem contemporani cu autorul, și ne aflăm aici, nu vād de ce n-am avea dreptul să vă spunem direct cîteva vorbe, chiar dacă nu sînt în piesă.

DOBRICĂ : Și dacă se supără autorul ?

STAMATE : De ce să se supere ? În fond, nu-l contrazicem cu nimic... E vorba doar de o scurtă completare. Bineînțeles, fără pretenții la drepturile de autor. O facem absolut voluntar...

DOBRICĂ : Mă rog, așa... merge...

STAMATE : Atunci, să-i dăm drumul.

CORDUNEANU (către spectatori) : Primul lucru pe care trebuie să vi-l spun este că de la întîmplarea din piesă și pînă acum, noi am construit în strălănită și alte obiective industriale importante...

STAMATE (zimbind) : Sănătoși să fim. că de lucru avem.

DOBRICĂ : Exportul de construcții-montaj și realizarea peste hotare a unor obiective industriale, la cheie, cum le spunem noi, cunoaște o mare dezvoltare.

STAMATE : Iar cu plimbările și cu celelalte nereguli s-a terminat, tovarăși.

DOBRICĂ : Chiar voiam să vă avertizez : să nu încerce nimeni cu aranjamente, cu pile, că, vorba lui Petre, nu ține... Dacă nu mă credeți, întrebați-l pe Figaro.

FIGARO (din sală, înaintînd la braț cu Glafira) : Da ! tovarăși. Eu mi-am re-
luat în țară vechea mea activitate...

STAMATE : Și m-am convins că Figaro, în meseria lui de frizer, e un artist. (Gest spre părul tuns proaspăt.) Se vede, nu ?

FIGARO (cu importanță) : V-am spus că sînt la curent cu metodele cele mai moderne. Citesc la perfecție reviste străine.

CORDUNEANU : Figaro, iar începi ?

FIGARO (în retragere) : Mă rog, mă descurc. Clienții mei sînt mulțumiți. Iar Glafira, nevastă-mea...

GLAFIRA : Eu, tovarăși, cu sectorul particular am lichidat socotelile, definitiv. M-am angajat femeie de serviciu într-o întreprindere de stat. Că-i mai sigur...

STAMATE (rizind) : Vedeți, și tovarășa Glafira a înțeles. (Dînd cu ochii de Delia și de Petre, care intră ținîndu-se de mină.) Vreți să spuneți și voi ceva spectatorilor noștri ?

DELIA (după obiceiul ei, vorbind pe nerăsuflute) : Sigur ! Avem multe de spus, dar eu, să știți, sînt foarte grăbită, deoarece în ultima vreme răs-punderea mea, care și așa era destul de mare, a devenit și mai mare, că, pe lîngă sarcina principală, de a mă ocupa de sănătatea tuturor românilor, mai am o sarcină specială, de a mă ocupa foarte îndeaproape și de sănătatea lui Petre, fiindcă între timp...

PETRE : Ne-am căsătorit...

DELIA : Nu mă întrerupe, te rog, că știi că-mi fug ideile, că eu am vrut să vă spun, dragi spectatori, că sarcina asta specială, e mai grea decît cea profesională, pentru că bărbații, să ne trăiască, nimic de zis, dar oricît de pricepuți și isteți ar fi ei la muncă, acasă, dacă n-am fi noi femeile, vai de capul lor, săracii, praful s-ar alege...

PETRE : Delia !

DELIA : Lasă că știu eu ce spun, că, ocupată zilele astea să fac rost de medicamente și să pun la punct fișele medicale, care mi-au scos sufletul, nu alta, că așa sînt eu, în toate pun suflet, Petre a zis că face el bagajul, și-n valizele noastre e o harababură de haine aruncate grămadă, la întîmplare, de pantofi desperecheați, de te

apucă durerea de cap să ghicești care-i dreptul și care-i stîngul, drept pentru care nici nu mai am timp să dorm astă-seară, că mîine-dimineață o luăm iar din loc. (Se oprește, epuizată.)

CRISTEA (vine în fugă): Scuzați-mă ! Am întîrziat... Știți, despărțirile nu sînt ușoare...

SIMONA (intrînd): Pînă în ultima clipă mai avem ceva de făcut

CORDUNEANU: După cum vedeți, vom lucra în aceeași formație.

MARDARE (din sală): Eu voi fi absent...

Ce să-i faci ? Anii trec... Am ieșit la pensie... Dar mîine-dimineață vin la aeroport să vă conduc...

SIMONA (cu căldură): Iar noi o să vă scriem des...

MARDARE: M-aș bucura tare mult să primesc din cînd în cînd cîte o scrisoare...

STAMATE (după o scurtă pauză): Acum, stimați spectatori, a sosit momentul să ne luăm rămas bun. Rămîneți cu bine !

TOȚI: Să vă găsim sănătoși !

STAMATE: Și să n-aveți grijă... N-o să vă facem de ris. Oriunde ne-am afla, vom reprezenta cu cinste țara...

C O R T I N A

Colocviu de dramaturgie la Beclean

La Beclean, colocviul de dramaturgie — manifestare complexă și importantă — s-a aflat, în toamna tîrzie a anului 1983, la cea de-a treia ediție. Evenimentul a avut loc într-un context cu totul deosebit, prilejuit de împlinirea a o sută de ani de activitate teatrală la Beclean. Odată cu reclădirea din temelii și cu modernizarea urbei transilvane, edilii acestui oraș, forurile culturale ale județului, au pus într-o lumină nouă tradițiile culturale locale, căutînd să le dea strălucirea pe care o merită, la nivelul condițiilor și cerințelor de azi. Și, dacă am amintit de

preocupări atît de demne laudă, să notăm și numele unora dintre inițiatori și organizatori: Floarea Iordan, președinta Comitetului județean de cultură și educație socialistă, dr. Ștefan Puțură, primarul orașului Beclean, Bob Romus, directorul casei de cultură orașnești.

Manifestările, organizate sub genericul marelui Festival național „Cîntarea României”, au fost numeroase: dezbateri pe teme de actualitate în mișcarea teatrală a amatorilor („Modalități de realizare a personajului exemplar”, „Istoria națională — devenire

mediată și imediată în teatrul de amatori”, „Text și interpretare între oglindire și viziune istorică”) — dezbateri conduse cu inteligență și incisivitate de profesorul de filozofie Radu Săplăcan, vernisaje de expoziții („100 de ani de activitate teatrală la Beclean”, „Peisaje locale în pictură—George Ani”), constituirea primului ceh-naciu de dramaturgie — „Avanscena” — din județ, și, firește, spectacole ale Teatrului popular din Beclean și ale unor formații de amatori.

Stan VLAD